ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen — Yıl:13 Sayı:19 (185)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 1 Ekim 1986

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

HER ŞEY ULUSAL KONFERANSIN BAŞARISI İÇİN !

TKP MK Bildirisi

Ara seçimlerde ANAP yenilgiye uğradı. Şimdi demokrasiyi kazanma mücadelesinin olanakları daha geniştir

AZINLIĞIN DİKTASINA SON, ÇOĞUNLUĞUN DEMOKRASİSİ İÇİN! HÜKÜMET İSTİFA, ERKEN SEÇİM!

28 Eylül parlamento ara seçimlerinde 12 Eylül rejimi ve Anavatan Partisi ağır bir yenilgiye uğradı. ANAP oyları büyük ölçüde düştü. Halkın çoğunluğu bütün baskı ve şantajlara rağmen oyunu demokrasiden yana partilere verdi. ANAP hükümetinin meşru olmayan bir azınlık hükümeti olduğu artık tartışmasız ortadadır.

Ülkemizde şimdi yeni bir durum ortaya çıkmıştır. Demokrasiyi kazanma mücadelesinin olanakları daha da genişlemiştir.

TKP'nin, Sol Birlik'in öteki sol güçlerin, aydın hareketinin uğrunda mücadele ettiği, ANAP hükümetini, bugünkü kötüye gidişi durdurma fikri, geniş halk yığınlarının desteğini kazanmıştır. Zamcı, Amerikancı, yasakçı, emekçi düşmanı politika yenilgiye uğramış, altı yıllık terör ve demagoji halkın demokrasi özlemini yok edememiştir. Demokrasi güçleri ara seçimlerde önemli bir başarı elde etmiştir. Muhalefet önüne koyduğu amaca ulaşmıştır.

Arkası 7. sayfada

ZORLU SAVAŞIMLARA DOĞRU

28 Eylül ara seçimlerinin sonuçları önümüzdeki dönemde bizi daha zorlu savaşımların beklediğini gösteriyor. Bu raslantı değildir. 80'li yıllarda dünyada, Doğu Akdeniz ve Ortadoğu'da ve Türkiye'de durumun olağanüstü karmaşıklaşmış olması, daha uzun bir süre, ancak çok zorlu savaşımlarla yol alınabileceği anlamına geliyor.

Zorlu savaşımları göğüsleyebilmek, ancak çok geniş yığınları seferber etmekle olanaklıdır. Bunun için çok geniş yığınları birleştirebilecek politikalar gereklidir. Geniş yığınları ise ancak basit ve kolay anlaşılabilir politikalar birleştirebilir. Durum ne kadar karmaşıklaşırsa komünistlerin politikası o kadar basit ve yalın olmalıdır.

TKP, 1986 Ulusal Konferans Tezleriyle parti programının barış ve ulusal demokrasi için savaşım çizgisini geliştirip, netleştirerek bunu başarmıştır.

TKP bugünkü durumun karmaşıklığını, hem artan tehlikeleri, hem de artan olanakları bütün boyutlarıyla kavrıyor ve Türkiye işçi sınıfının toplumun sosyalist dönüşümü için savaşım veren partisi olma niteliğini koruyarak, bu durumda yapılması gerekenleri birbir saptıyor. Ama bu yeterli değildir. Partiyi bütün örgüt ve üyeleriyle yapılması gerekenleri eksiksiz yapabilecek bir düzeye yükseltme görevi önümüzde duruyor. Bu görevin üstesinden ancak kollektif çabayla gelebiliriz.

Arkası 8. sayfada

ETKİSİ KIRILAMAYAN GÜÇ: "Seçimler Solun Halk Araşındaki Gerçek Gücünü Yansıtmamıştır"

28 Eylül pazar günü yapılan ara seçimlerde ANAP ağır bir yenilgiye uğradı. İktidar partisi aldığı yüzde 32 oyla büyük bir kayba uğrarken DYP yüzde 24, SHP yüzde 23, DSP yüzde 9 ve RP de yüzde 6 oy aldı.

29 Eylül sabahı TKP MK Sekreterliği Sözcüsü TKP'nin Sesi radyosunun seçim sonuçlarıyla ilgili sorularını yanıtladı. TKP MK Sekreterliği Sözcüsünün yanıtları şöyledir:

SORU: TKP 28 Eylül ara seçimlerinin sonuçlarını nasıl değerlendiriyor?

YANIT: Seçimler 12 Eylül'cü ANAP'ın ezici bir yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Muhalefet ciddi bir başarı elde etmiştir. Partimizin yetkili organları muhtemelen bugün, partinin resmi görüşünü kamuoyuna duyuracaklardır.

SORU: ANAP'ın ağır oy kaybına uğramasına karşılık kimi basın çevreleri, dikkatleri SHP'nin üçüncü parti haline gelmesine çekmekte, buradan hareketle solun gerilediği sonucuna varmaktadırlar. Bu konuda görüşünüz nedir?

YANIT: Hükümet ve onu destekleyen çevreler, derin bir hayal kırıklığı içindedirler. Oylarındaki düşüşe karşın, milletvekilliklerinin ezici çoğunluğunu alacaklarını umutetmişler, seçim sonrası propagandalarını bu milletvekili sayısı üzerine oturtmayı düşünmüşlerdi. Şimdi bu alanda da umduklarını elde edemediler. Yenilginin etkisini azaltmak için solun gerilediği, dolayısıyla sağın ilerlediği gibi bir argü-

Arkası 6. sayfada

Aydınların Girişimi Geniş Destek Görüyor: EKMEK ve HAK DİLEKÇESİ

Diktatörlük rejiminin yoğun baskı ve zorbalığına direnen, rejimin çizdiği çerçeveye girmemek için, halkın hakkını, hukukunu savunmak için savaşan aydınlar şimdi Ekmek ve Hak Dilekçesi ile eylemlerini sürdürüyorlar. Ünlü Aydınlar Dilekçesi ile ülkemizde egemen antidemokratik rejimi suçlayan, demokrasiyi savunan aydınlar hazırladıkları Ekmek ve Hak Dilekçesini imzaya açtılar. Türkiye'nin Türkiye halkının sorunlarını bugün içine sokulduğu durumu, ülkemizi bekleyen tehlikeleri ayrıntılı, ama özlü her soruna dikkati çeken, ama kısa bir belgeyle halka duyurdular. Ay-

Arkası 9. sayfada

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN 66. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ÜZERİNE

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Bildirisi

Yoldaşlar, işçi arkadaşlar, genç kardeşler,

Partimizin 66. kuruluş yıldönümünü, ülkemizin içinden geçtiği, dünyadaki karmaşık ve tehlikeli durumla sımsıkı bağlı olan, kritik, çelişkilerle dolu bir dönemde ve ulusal konferansımızın eşiğinden kutluyoruz.

TKP'nin kurulduğu 10 Eylül 1920 tarihi, her geçen gün daha derin, daha çekici ve esinlendirici bir anlam kazanıyor. Bu da raslantı değildir. Mustafa Suphi' nin önderliğinde kurulan ve dünya komünist hareketinin ayrılmaz bir parçası olan TKP, çağımızın biricik bilimsel öğretisine, Marksizm-Leninizme ve en modern ve en devrimci sınıf olan işçi sınıfına dayanıyor. Bu özellikler partimizi, çağını bütün karmaşıklığı içinde kavrayabilen, toplumsal gelişmenin ana yönlerini, başlıca itici güçlerini ayırdedebilen, çağımızın en temel ödevi olan barışın korunması davası ile sosyalizmı için savaşımı birleştirebilen, yenilikçi ve devrimcileştirici bir güç durumuna yükseltiyor.

10 Eylül 1920 tarihi, işçi sınıfımızın ve Türk-Kürt tüm emekçilerin ezgiden, sömürü ve adaletsizlikten kurtuluş savaşında yepyeni bir dönem açtı. Kendi politik örgütünden, bilimsel ve devrimci dünya görüşünden yoksun olan genç Türkiye işçi sınıfı, o günden bu yana her geçen gün daha fazla toplumun sosyal-politik yaşamının etkili bir gücüne dönüştü. Bu gelişme, bugün olduğu gibi, Cumhuriyet tarihinin her döneminde TKP'yi ve sendikaları hedef alan barbarca saldırılar ortamında, işçi sınıfının daha ulusal kurtuluş savaşıyla başlayan, yakın dönemde 15-16 Haziranlarda, DGM direnişlerinde, faşizm koşullarında süregiden grevlerde kanıtlanan kitlesel kahramanlıkları, komünistlerin gözüpek direnişleri sayesinde gerçekleşti. Şimdi ülkemizde, sendikalarda örgütlü işçi sınıfımız ve onun ön sırasında yürüyen TKP, ortaya çıkan devasa engellere karşın, gelişip güçleniyor. Bu, Türkiyemizin geleceği için en büyük tarihsel güvencedir. 12 Eylül darbesi, tüm terörüne karşılık, işçi hareketini durdurmayı ve TKP'yi yok etmeyi başaramamış, Türkiye'yi umutsuzluğa ve çaresizliğe yuvarlayamamıştır.

Türkiye umutsuz ve çaresiz değildir ama, çalışkan halkı ve doğal zenginlikleriyle, insan uygarlığına tarih boyunca yaptığı ilerletici katkıları ve ulusal, hümanist kültür mirasıyla Yakındoğu'nun birçok bakımdan bu en ileri ülkesi, şimdi asla layık olmadığı bir gerileme, yıkım, savaş tehlikesi, bağımlılık, zorbalık, adaletsizlik ve ahlak bunalımı içine düşürülmüştür. Evren-Özal iktidarı ülkeyi bu utanç verici durumdan çıkartmak isteyen güçlerin önündeki başlıca engeldir.

66. kuruluş yılında TKP, bir kez daha tüm ulusal ve genel insanlık çıkarlarının gerçek sözcüsü olarak bugünkü durumdan toplumun ezici çoğunluğunun çıkarına çıkış yolunu, gerçekçi dönüşümler içeren **"Barış ve Ulusal Demokrasi"** alternatif programıyla kamuoyuna duyurmuştur. Bugünkü aşamada TKP;

– 12 Eylül rejimine son vermek ve demokratik bir rejim için,

– Savaş tehlikesini uzaklaştırmak, tüm komşularımızla barış içinde yanyana yaşamak, uluslararası durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmak için,

– Ekonomiyi emperyalizme karşı korumak, bağımsız bir ekonomik gelişme yoluna koyulabilmek, ulusal sanayiyi ve tarımı güçlendirmek için,

– Halkın durumunun kötüleşmesinin durdurulması ve hissedilir bir iyileşme sağlanması için,

– Ulusal kültürün korunması ve geliştirilmesi, bilim, sanat ve düşünce yaşamının demokratikleşmesi, halkımızın aydınlanması için,

tüm barış ve demokrasi güçleriyle işbirliği yolundan yürüyor.

Böyle bir işbirliği hem olanaklıdır ve hem de zorunludur.

Birincisi, bugün artık Evren-Özal rejimine karşı geniş yelpazeli reel bir politik alternatif oluşmaya başlamıştır. Hükümetin karşısında yer alan geleneksel sağdan, komünistlere, dindar çevrelerden Kemalistlere, sosyal-demokratlara kadar geniş güçler arasında, dünya görüşlerindeki farklılıklara karşın ortak noktalar çoğalıyor. 28 Eylül seçimlerinde tüm muhalefet "ANAP'a oy yok!" belgisinde birleşmiş ve muhalefet sıralarında, hükümetin seçim sonrası atmayı planladığı adımlara karşı artan ölçüde bir tedirginlik ortaya çıkmıştır. Burada söz konusu olan adımlar şunlardır:

– Türkiye'ye, Batı Avrupa'dan sökülecek olan nükleer roketlerin yerleştirilmesi planlanmıştır. Hükümet SİA çerçevesinde ABD ile gizli pazarlığı sonuçlandırmaya hazırlanmaktadır.

– ANAP yönetiminin ordudaki militarist çevrelerle birlikte komşu İslam ülkelerine karşı Pentagon ve İsrail yanlısı saldırgan amaçları parlamentoya dayatılmak istenen "mutabakat olmasa da yabancı devlet topraklarında 'sıcak takip' adı altında askersel harekat yapma" önerisiyle açığa çıkmıştır.

– Ortadoğu'da ABD emperyalizminin jandarmalığını üstlenme çabaları, Kürt halkı üzerindeki devlet terörünün daha da yoğunlaşmasını getirecektir.

– Hükümetin kurdurduğu bir komisyonda, Türk Ceza Yasası' nın 141-142, 146 ve 163'üncü maddelerinde değişiklik yapma hazırlığı sessizce sürdürülmekte, hükümet ve generaller giderek daha açık eleştirilerde bulunan demokratik güçleri susturma, yığın eylemlerinin yükselmesinin önüne geçme yolu aramaktadırlar. Grevleri kırmak için yeni resmi polis birliklerinin kurulması ve Türk-İş'in mitinglerinin yasaklanması, bunun yeni göstergeleridir.

– Özal hükümeti seçimlerden sonra IMF ile yeni bir Stand-by anlaşması yapmaya hazırlanmaktadır. Daha şimdiden bu anlaşmanın koşulları bellidir. Bunlar, büyük çaplı bir devalüasyon, KİT mallarına büyük oranlı zamlar, toplu sözleşmelerde enflasyon artış hızının çok çok altında ücret artışı dayatmalarıdır. Şimdi Türkiye bir kez daha IMF'nin dayatmalarıyla, üstelik çok daha olumsuz koşullarda yüzyüze gelmektedir.

İşte bölgede ve ülkedeki mevcut ağır durum ve seçim sonrasında daha açık belirecek bu reel tehlikeler, yasal ve yasaklı tüm muhalefetin geniş kesimlerini işbirliğine zorlayan nesnel olgulardır. 28 Eylül günü ANAP oylarında ciddi bir gerileme, tüm bu tehlikeli adımları durdurmak için çok önemli bir politik olanak yaratabilir. TKP, bu amaçla tüm yurttaşları, ANAP'a oy vermemeye çağırmış, seçimlere katılan yasal muhalefet partilerini birbirine düşürme, onları ülkenin ivedi sorunlarından bambaşka alanlarda tartışmaya çekme şeklindeki yöntemlere karşı uyarmıştır, uyarmaktadır.

Tamamen eşitsiz koşullarda, baskı, yasak, demagoji ortamında yapılan ara seçimlerin sonuçları halkın gerçek eğilimini tam olarak yansıtmayacak ve ANAP'ın oylarının düşmesi kendi başına ciddi bir değişikliğe yol açmayacaktır. Seçimlerde muhalefetin kazanmasıyla oluşacak elverişli koşullardan demokrasi adına yararlanmak da, tersi durumda oluşacak elverişsiz koşulları gögüsleyip, ANAP'ı durdurmak da yasal ya da yasaklı muhalefetin işbirliğine ve herşeyden önce tüm bu muhalefete destek veren milyonlarca yurttaşın aktif bir şekilde eyleme geçmesine, kendi talepleriyle politik arenada yer almalarına bağlıdır. 28 Eylül seçimi ve sonrası, 12 Eylül rejimiyle hesaplaşmada bir ön adım olacaktır. Muhalefeti, tüm halkı seçim sonrasında çok daha çetin ve zor savaşım günleri bekliyor.

Yoldaşlar, işçi arkadaşlar, genç kardeşler,

Partimizin 66. yılında biz komünistlerin, partimizin dostlarının üzerindeki sorumluluklar kat kat artmıştır. Şimdi önümüzdeki hedef, TKP'ni Ulusal Konferans sonrasında bu ağır sorumluluklarını altından kalkabilecek güce ulaştırmaktır. TKP'nin bütün potansiyellerini harekete geçirmesi ve güçlenmesi, şimdi her zamankinden çok daha fazla barış ve ulusal demokrasi uğrundaki savaşıma, tek sözle Türkiye'nin geleceği ile kopmaz bir şekilde bağlıdır. Parti Ulusal Konferansı parti tarihimizde yeni bir köşe taşı ve partinin güçlenmesinde yeni bir adım olacaktır.

TKP'nin güçlenmesi yalnızca kendisi için değildir. Bağlaşıklan, demokrasi güçleri ve halkımız içindir. Güçlü bir TKP ülkemizin kurtuluş yolunda sol güçler ve diğer demokrasi güçleri için her zaman güvenilir bir bağlaşık olarak kalacaktır.

66. kuruluş yıldönümümüzde, bir kez daha herkese elimizi uzatıyoruz: Gelin, hep birlikte Türkiye'yi bölgede bir barış kalesi olarak güçlendirelim! Karanlıktan bıkmış güzel yurdumuzun üzerinde temiz özgürlük rüzgarları essin! Roket rampaları yerine fabrika bacaları yükseltelim. Verimli Anadolu topraklarını Amerikan savaş uçaklarıyla yakmak yerine, elele verip yeşertelim, donatalım!

Her şey barış ve ulusal demokrasi için!

10 Eylül 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

STOCKHOLM KONFERANSI'NDA ÖNEMLİ BİR BAŞARI

Avrupa'da karşılıklı güven önlemleri ve silahsızlanma konusundaki Stockholm Konferansı ilk kez yerinde denetimi ve güce başvurmama yükümlüğünü de içeren bir anlaşmayla sona erdi. Devletlerarası sorunların çözümünde güce başvurulmaması ve güce başvurma tehdidinde bulunulmamasını öngören maddenin yanısıra, askeri manevraların karşılıklı bildirim, gözetim ve denetimini belirleyen madde ile konferansa katılan 35 ülkenin de karşılıklı güvenin, güvenliğin ve silahsızlanmanın sağlanması yönünde yeni, aktif adımlar atma yükümlülüğüne ilişkin madde, anlaşmanın en önemli ögelerini oluşturuyor.

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov Stockholm Konferansının sonuçlarıyla ilgili açıklamasında, bunun dünya barışı açısından taşıdığı önemi vurguladı. Gorbaçov yoldaş şöyle dedi:

"Sovyet yönetimi Avrupa'da karşılıklı güven ve güvenlik önlemlerini güçlendirme konusundaki Stockholm Konferansının sonuçlarını olumlu sonuçlar olarak değerlendiriyor. Gerginliğin giderilmesi ve uluslararası politik iklimin sağlıklı kılınması yönünde, atom çağındaki yaşamsal sorunların çözümü için son derece gerekli olan önemli bir adım atıldı.

Bu, sağduyunun zaferidir, Konferansa katılan 35 ülkenin tümünün bir kazanımıdır. Bu ülkeler görüş farklarını aşabildi ve yalnız başlı başına önem taşıyan değil, aynı zamanda Avrupa'da istikrarlı bir durumu yaratma perspektiflerini iyileştiren anlaşmaya varabildiler. Stockholm'deki başarı, uluslararası çapta güven havasının genişlemesine de hizmet edebilir.

Sovyetler Birliği bu anlaşmayı, Avrupa topraklarında kendine yolaçan dünya politikasında yeni düşünce tarzının filizleri olarak görüyor. Stockholm Konferansı, politik iyi niyet ve istek olduğunda, karmaşık bir ortamda bile güvenlik konularında anlaşmalar sağlanabileceğini kanıtladı. Bu yumuşamanın nasıl yeniden inşa edilebileceğini ve edilmesi gerektiğini, devletler arasında yeni ilişkilerin nasıl kurulabileceğini ve kurulması gerektiğini gösteren bir örnektir."

TKP Stockholm Konferansının sonuçlarını içtenlikle selamlıyor ve Türkiye'nin de imzasını taşıyan anlaşmayı, silahlı çatışma tehlikesini azaltan önlemler konusunda ortak görüşlere varmanın önünde tarafların toplumsal sistemlerindeki farkların bir engel olmaması gerektiğinin yeni bir kanıtı olarak görüyor. Güce başvurmama ve karşılıklı güveni artırıcı yeni adımlar atma yükümlülüğünün kararlılıkla yaşama geçirilmesinden yana kesin bir tutum alıyor.

Bulgar-Yunan İyi Komşuluk Örneği ve Türkiye

● Ahmet ALAN

Yunanistan Başbakanı Andreas Papandreu 11 ve 12 Eylül 1986 günleri Bulgaristan'ı ziyaret etti. İki ülke arasında bir dizi anlaşma, bu arada "BHC ile YC arasında dostluk, iyi komşuluk ve işbirliği Deklarasyonu" imzalandı. Bu iki komşu ülke konusunda her zaman önyargılı davranan basınımız, bu kez de olayı tek yanlı, olumsuz açıdan ve çarpıtarak yansıttı. Yüzeysel, basma-kalıp yaklaşımın yeni örneğini sergiledi. Hükümetin tutumu da aynı nitelikteydi.

Söz konusu anlaşmaların, belgelerin içeriği, niteliği nedir?

Bulgar-Yunan Deklarasyonu buna yeterli yanıt getiriyor. İrdelemeye çalışalım. Belgenin giriş bölümünde taraflar, iki komşu ülke arasında dostluk ve işbirliği ilişkilerinin Bulgar ve Yunan halklarının çıkarına olduğu, Balkanlarda ve Avrupa'da barış ve güvenliğin güçlenmesine önemli katkı olduğu görüşünden hareket ettiklerini kaydediyorlar. Ayrıca, bu tür ilişkiler geliştirmek için iki ülkenin toplumsal-politik sistemlerindeki farkın bir engel olmaması gerektiğini vurguluyorlar. Deklarasyonda, iki ülkenin biribirlerine karşı eylemde bulunmayacağı ve topraklarının böyle eylemlerde kullanılmasına izin vermeyeceği; Balkanların nükleer ve kimyasal silahsız bölge olması için girişimlerini sürdürecekleri; dış politikalarının temelinde diyalog, yumuşama ve işbirliğinin, Avrupa'da ve dünyada barışa yönelik ilkeler olarak yer alacağı; sorunların politik çözümüne yönelik çabaları teşvik edecekleri; nükleer savaş tehlikesinin, silahlanma yarışının, uzayı silahlandırma çabalarının önüne geçilmesi, atom denemelerinin durdurulması için elden geleni yapacakları; imzalanan belgenin üçüncü bir ülkeye karşı yönelik olmadığı belirtiliyor.

Böyle bir belge Balkanlarda değişik sosyal sistemlerden iki ülke arasında ilk kez imzalanıyor. Şimdiki gerginlik ortamında bu belge, özel bir anlam ve önem kazanıyor.

BHC Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov Türkiye'yi de bu diyaloğa katılmaya çağırdı. Devlet Bakanı Mesut Yılmaz'ın yaptığı açıklama Evren-Özal yönetiminin olumsuz tutumunu ortaya koydu. M.Yılmaz, diyalog için "Bulgaristan'da Türk azınlığının durumu" konusunun ana konu olarak ele alınması şartını ileri sürüyor.

TKP'ye göre, barış söz konusu olunca hiçbir önkoşul ileri sürülmemelidir. Diyalogun önüne yapay engeller çıkarılmamalıdır. Çünkü barış tüm öteki sorunların çözümü için en elverişli ortamı yaratır. Balkanların atom silahlarından arındırılması, Balkan ülkeleri arasında barış ve yumuşamanın temel ilkeleri üzerinde politik belgelerin imzalanması hiç kuşku yok ki, halkımızın ve ülkemizin güvenliği ve geleceği için son derece olumlu bir ortam yaratacaktır. Barış için Balkanlarda önkoşulsuz diyalog zorunludur.

TERÖRÜN ARDINDA YATANLAR

● G.BORA

Geçtiğimiz günlerde büyük tirajlı basın, İstanbul'daki Neve Şalom sinagoguna yapılan silahlı saldırı eylemiyle çalkalandı. Geniş kesimlerin dikkati bir kere daha politik sorunlardan, günlük dertlerden uzaklaştırılıp bu terör eyleminin üzerinde yoğunlaştırıldı. Aynı günlerde Pakistan'ın Karaşi kentinde de bir uçak kaçırma girişimi 20 kişinin canını yitirmesiyle sonuçlandı. Bu kanlı terör eylemlerinin gerçek amacı neydi, ne yapılmak isteniyordu?

Bunu anlayabilmek için, o günlerdeki diğer bazı olaylara kısaca bakalım: Bu terör eylemleri yapılırken, ABD 6. Filosuna ait gemiler yine Libya açıklarında dolaşıyordu. Reagan yönetiminin özel temsilcisi V.Walters Batı Avrupa ülkelerini dolaşarak ABD'nin Libya'ya uygulamak istediği baskı ve yalıtlama önlemlerini kabul ettirmeğe çalışıyordu. ABD yönetimi Libya' ya ve Orta Doğu'daki diğer ilerici güçlere karşı uyguladığı saldırgan politikayı kabul ettirmek için bir kere daha terör desteğine başvuruyordu. Nitekim, ABD'de çıkan Wall Street Journal gazetesi, bir süre önce, CIA' nin Kaddafi'yi devirmek için faaliyetlerini yoğunlaştırdığını, Arap dünyasında Kaddafi'ye karşı olan herkesle ilişki kurmaya çalıştığını ve Libya ile ilgili olan yalan haber ve karalama kampanyasına ağırlık verdiğini yazmıştı. Kaldı ki, bu son insanlık dışı eylemlerin gerçekleştirildiği Türkiye de, Pakistan da ABD'yle askersel ve politik alanlarda içli dışlı olan, CIA'nin rahatlıkla at oynatabildiği ülkelerdi.

Bu son iki terör eylemi de, Libya'nın prestijini uluslararası alanda ve dünya kamuoyunun gözünde düşürmek, böylece ABD'nin Libya'ya ikinci bir saldırı girişimini haklı göstermek, Libya'yı yalıtlamak amacına hizmet etmiştir. Yerli basında tam bu sırada Libya'ya karşı asılsız kışkırtıcı haberlerin yeralması rastlantı değildir.

Arkası 8. sayfada

Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi Üzerine

• A.Doğangün

Partimizin kamuoyunun tartışmasına sunduğu ekonomik ve sosyal politika alternatifi, bugün ülkemizde süren konuyla ilgili tartışmalara önemli bir katkı olacaktır. Farklı politik güçlerin farklı sınıf ve katmanların görüş ve dileklerini dile getiren kuruluş ve kişilerin ekonomik politika konusundaki görüşleri, aynı amaca yönelik çabaları TKP'nin yayınladığı bu belge ile yeni bir düzeye yükseliyor. Partimizin bu belgeyi hazırlarlarken konuyla ilgili olarak üretilmiş hiçbir fikri yabana atmadığını, ama bunu farklı görüşlerin eklektik bir tablosunu sergilemeden yaptığını belgemizin kanıtladığını söyleyebiliriz. Kuşkusuz belgemiz yapılacak tartışmalardan, konuyla ilgili olarak bundan sonra geliştirilecek fikirlerden etkilenmeye ve daha olgunlaşmaya devam edecektir. Partimizin Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifinin önüne koyduğu hedeflere ulaşmayı sağlayacak bir içeriğe sahip olduğu kanısındayım.

Partimizin bu belgesinin tartışılmasına ve geliştirilmesine ben de katılmak istiyorum. Belge ile ilgili olarak öze ilişkin olmamakla birlikte, alternatifimizi daha geliştiriceğine inandığım bir düşüncemi iletmek istiyorum.

Ekonomik ve sosyal politik alternatifimizin omurgası sanayileşme temel fikrine dayanıyor. Bu nedenle alternatif ivedi ekonomik önlemlerle ekonominin kan kaybının durdurulmasını ve eş zamanlı olarak başlatılacak bir sanayileşme atılımını öngörüyor. Bu saptama belgenin pekçok yerinde "sanayileşmeye hız vermek" olarak adlandırılıyor. "Sanayileşme" ve "hız" kelimelerinin belgemizde bu şekilde yer alması kanımca çok doğrudur. Hızlı bir sanayileşme öngörülmeksizin sanayileşilemeyeceği, sanayileşmenin ancak hızla gerçekleşebileceği gerçeği pek çok ülkenin kanıtladığı ve sosyalist ülkelerin başarılı örneklerle somutladığı bir gerçektir.

Belgemizin bu temel düşünce dikkate alınarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Ancak yine de konunun belgede yeterince vurgulandığı kanısında değilim. İki açıdan bu konuyu değerlendirmek istiyorum:

1- Ekonomik ve sosyal politika alternatifimizde finansman konusu çok kısa bir şekilde ele alınmıştır. Dört küçük paragraftan oluşan finansman bölümü daha çok, kalkınmanın finansmanını değerlendirilmeyen kaynakların değerlendirilmesine, savurganlığın önlenmesine, bütün ulusal güç ve potansiyelin seferber edilmesine bağlıyor. Bütün bunlar gerçekten de ekonomide kan kayıbını durdurmak, bir sanayileşme atılımını başlatmak için zorunlu önlemlerdir. Ama asıl olarak kalkınmanın finansmanı yine bu bölümde belirtildiği gibi emek üretkenliğinin artırılması ile bağlıdır. Bu bölümde temel bir fikir olarak yer alan bu tez kısaca açılmalı, **kalkınmanın finansmanın ancak hızla bir sanayileşme doğrultusuna girmekle, doğrudan sanayileşme atılımının kendisi tarafından gerçekleştirilebileceği,** fikri açık bir şekilde bu bölüme yazılmalıdır. Emek üretkenliğinin, artırılması, ancak ileri teknoloji kullanımı ve teknoloji üretimi buna olanak verecek hızlı bir sanayileşme çabası ile, finansman sorununun çözümü, kan kaybını önleyecek ve ilk itkiyi verecek önlemlerin yanısıra, hızlı sanayileşmenin gerekleri yerine getirilerek sağlanabilecektir. Buradan ikinci noktaya geçiyorum.

2- Yukanda sözünü ettiğim ileri teknoloji kullanma ve teknoloji üretme konusu da alternatifimizde hak ettiği yeri tam olarak almamıştır. Oysa bu konu büyük önem taşıyor. SBKP 27. Kongresinde M.Gorbaçov şöyle dedi. "Gelişmekte olan ülkelerin önüne bilimsel-teknik devrim özel bir ivedilikle şu soruyu koyuyor: Bu ülkeler bilimve tekniğin kazanımlarından tam ölçüde yararlanabilecekler, böylece yeni sömürgeciliğe ve emperyalist sömürüye karşı savaşımda güç kazanabilecekler mi, yoksa dünyadaki gelişmelerin kenarında kalmaya mı devam edecekler." (Politik Rapor. s 15)

Anlaşıldığı gibi bilimsel teknik devrim karşısında tutum, temel bir odak noktasıdır. Bu nedenle kısaca A + G olarak simgeleştirilen araştırma geliştirme faaliyeti ayrı bir bölümde ele alınmalıdır. Belgemizin değişik yerlerine serpiştirilmiş olan fikirler sistemleştirilmeli, modern teknoloji kullanmakla teknoloji geliştirmenin birbirinden ayrı şeyler olduğu açıklıkla belirtilmeli, konu hızlı sanayileşme ve sanayileşmenin finans sorunu ile bağlantısı içinde ele alınmalıdır. Araştırma geliştirme için amaca uygun fonlar ayrılması öngörülmelidir. Ayrıca belgemizde yer alan "sanayideki merkezi süreçlerde ileri teknoloji yan ve yardımcı süreçlerde görece düşük teknoloji kullanılmalıdır" saptamasının yeniden gözden geçirilmesinin yerinde olacağı kanısındayım. Burada ana fikrin hemen tüm süreçlerde ileri teknoloji kullanımını öngörmek olması gerektiğini düşünüyorum. Ancak zorunlulukla kimi yan süreçlerde ileri teknoloji kullanımının pek uzun olmayan süreler için ertelemesi düşünülebilir. Eğer hızlı bir sanayileşme öngörülüyorsa, kısa bir süre sonra tüm alanda ileri teknoloji kullanımı gündeme gelmelidir. Yani ana fikir giderek artan ölçüde, genişleyen bir biçimde ileri teknoloji kullanılan süreçlerin sayısını artırmak olarak formüle edilmelidir.

İleri teknoloji kullanımı ile istihdamın artırılması sorunları ardındaki çelişki uzun dönemin çelişkisi değildir. Kısa dönemde ise her iki sorunu karşı karşıya getirmeyecek çözümler, bizim alternatifimizde de öngörüldüğü gibi vardır.

Görüldüğü gibi gerek finansman sorunu ve gerekse ileri teknoloji kullanımı ve üretimi sorunları doğrudan sanayileşme ve sanayileşme hızı sorunu ile bağlanıyorlar. Bu fikrin alternatifimizde vurguyla ele alınması bizim tezlerimizi güçlendirecektir. Aynı zamanda belgemizin sanayileşmede farklı sınıfların, katmanların bir ortak ölçüsünü, aritmetik, ortalama arayarak bulmaya çalıştığımız gibi bir yanlış anlamayı da önleyecektir. Bizim bugünkü ya da olası bağlaşıklıklarımıza ısrarla anlatmamız gereken gerçek, Türkiye'nin sanayileşmekten başka bir çıkar yolu olmadığı gerçeğidir. Bu ise ancak bir seferberlikle, hızlı bir tempoyla başarılabilir. Ekonomimizin nesnel durumu bunu gerektiriyor. Bağımlılık ve gerilik ancak böyle altedilebilir.

Bu amaca ulaşılıp ulaşılmaması ise ayrı bir sorundur ve amaçlar yalnız olanaklarla değil, alternatifimizin işlediği yöntemle yani aynı zamanda zorunluklarla da belirlenmelidir. Çünkü o zaman olanakların zorlanması, bağlaşıklık için, gereken gücün toplanması için çabanın artırılması vazgeçilmez bir görev olur. Bizim alternatifimiz öncelikle yolun nasıl açılacağını bilimsel olarak göstermekle görevlidir.

İki konudaki öneri

• B.S.N

Kanımca tezler çerçevesinde bir de "Üniversitede reform" programı hazırlanmalıydı. YÖK'e alternatif olarak geliştirilen, demokratik bir Türkiye'de uygulanacak özerk-demokratik üniversite anlayışımız, bunun somutlanması, bunun için bugünden neler yapılacağı, böylesi bir programın içeriğini oluşturmalıydı.

Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, ulusal demokratik güçlerin iktidarı için bir program önerisidir. Ulusal demokraside emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı ulusal güçlerin çıkarları korunacak. Böylesi bir düzen de, ancak en geniş güçlerle hazırlanıp gerçekleştirilebilir, diyoruz. Burada sanırım şu sorunun açıkça yanıtlanması gerekiyor: DYP ulusal bir güç müdür? Buna bugün evet diyorsak, politikamız nesnel durumla çakışıyor demektir. Ancak sorunun yanıtı hayır ise, o zaman şu soru doğacaktır: Ulusal demokrasiyi gerçekleştirmek için yola çıkanlar arasında ulusal olmayan güçler nasıl yer alacak? Biz elbette diktatörlükle buna karşı olanlar ayrımını yapıyor ve bugünkü rejime karşı olanları (DYP de içinde) birleştirme gayreti içinde oluyoruz. olacağız. Ancak ortaya çıkan gelişme olanaklarını abartıp, ulusal demokrasi programımıza yaklaşmaları -nesnel durumlarından ötürü- mümkün olmayan güçleri bu programa kazanmak istemenin öznel bir istem olarak kalması tehlikesi yok mudur?

DYP kadroları dünden farklı bir görünüm içindedirler. Ancak bu farklılık DYP'ye ulusal bir nitelik kazandırıyor mu? DYP ile ilişkilerimizi, birlikte mücadele çabalarımızı, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı bütününde değil de, onun içindeki kimi ortak istemler bağlamında ele almak daha gerçekçi olmaz mı? DYP ile ortak bir demokrasi anlayışında birleşmek, DYP'nin emperyalizmle işbirliği yanlısı olmasından ötürü olanaklı gözükmemektedir.

Solun Birliği Artan Önem Kazanıyor

• *Ferit Karslı*

1980'ler dünyasının 12 Eylül sonrası Türkiye'sinde, barış ve demokrasi güçlerinin kapsamı nesnel olarak genişlemiştir. Partimiz, esnek ama ilkeli politik hattını belirlerken bu gerçeği gözönüne alıyor. Dışımızdaki güçlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmeyi hedefler bu amaçla, ortak noktaları bulup öne çıkarmayı başa alırken, bunu yığınların politik mücadeleye aktif olarak çekilmesi çabaları ile birleştiriyor. Amerikan emperyalizmini ve işbirlikçilerini durduracak, durumda gerçek bir değişimi sağlayacak, toplumsal ilerlemenin yolunu açacak gücün yaratılması, herşeyden önce bu birlik ve mücadele politikamızı istikrarlı biçimde yaşama geçirebilmemize bağlıdır.

Bugün yığınlardaki aktifleşme ve politik güçlerin çehrelerinde gittikçe daha belirgin hale gelen değişiklikler, partimizin öngörülerini artan biçimde doğruluyor. Ne ki, henüz bir çok evrimleşmeye gebe olan bu gelişmelerden herkesin gereken sonuçları çıkarabildiğini söylemek zordur.

Örneğin Marksist solun dışındaki demokratik güçlerin hareketlenmesinden, giderek daha ileri istemleri sahip çıkmasından, solun rolünün, buna paralel olarak da devrimci solun birliğinin öneminin azalmakta olduğu sonucu çıkarılabilir mi? Ne yazık ki, yer yer bu türden düşüncelerin izlerine rastlayabiliyoruz. Halbuki meydana gelen gelişmeler, solun rolünün önemini azaltmak bir yana daha da artırıyor.

(Bu noktada bir öneride bulunmak istiyorum. Partimiz, önümüzdeki devrimci görevlerin yerine getirilebilmesi için en geniş güçlerin bağlaşıklığının sağlanmasının gerekli olduğuna sürekli işaret ediyor. Tüm yayınlarımızda, belgelerimizde ve yine konferans tezlerimizde bu konuya büyük dikkat ayrılıyor. Ancak bizim için son derece önemli ve yerine getirilmesi zorunlu olan bu görevin daha iyi kavranması için yapılan vurgulamalar, kimi zaman kadroların kafasında Sol Birlik'e ve genel olarak solun birliğine, buna ilişkin görevlere verilen ve tüm dikkatin gölgelenmesine yol açabiliyor. Günümüz koşullarında izlenen geniş politik bağlaşıklık politikamızda, solun birliğinin sağlanmasının taşıdığı önemi vurgulamak ayrıca gerekiyor. Bu nedenle tezlere şöyle bir bölümün eklenmesini öneriyorum: **"Partimizin izlemekte olduğu geniş güçlerle birlik politikası koşullarında Sol Birlik'in ve genel olarak solun birliğinin önemi azalmamakta, tersine daha da artmaktadır. Öte yandan aynı nedenlerle, Sol Birlik'in bu öneme uygun bir rol oynayabilmesi, en geniş güçleri birleştirmeyi hedefleyen, esnek ve yapıcı bir politika izlemesine bağlı kalmaktadır".**)

Açık ki, demokrasi güçleri genişledikçe, belirginleştikçe, bunları kucaklayacak esnek bağlaşıklık politikası kadar, bunları birleştirecek, demokrasi mücadelesinin sonuç alıcı bir doğrultuda şaşmadan ilerlemesini sağlayacak güçlü bir çekim merkezi oluşturmak önem kazanıyor. Bu ise, ancak devrimci amaçların takipçisi Türk ve Kürt sol güçlerin birliği ile yaratılabilir.

Kaldı ki, gelişmeler, bizzat sol güçlerin de sınırlarının ve tabanının genişlemekte olduğunu gösteriyor. Bu durum, gereksinimi duyulan böyle bir çekim merkezinin oluşturulması amacıyla solun birliğinin derinleştirilmesinin ve yaygınlaştırılmasının gerçekçi bir hedef haline getiriyor. Bu bağlamda, tezlerimizdeki "TKP, bir yandan SOL BİRLİK'i daha da pekiştirmek ve Marksist solun daha geniş bir birliğini gerçekleştirmek, diğer yandan Marksist sol ile sosyal demokrat solun ve Kemalistlerin sağlam bir blokunu sağlamak için çalışıyor" ibaresi yerindedir. Yine de buradan böylesi bir blokun şu koşullarda, kendi başına tehlikeleri önleyecek, durumda iyiye dönüşü gerçek anlamda sağlayabilecek gücü oluşturabileceği; böylesi bir blok ile, herkesi aynı çuvala dolduran genel bir "sağ blok"un karşısına çıkılmasının hedeflendiği anlamı çıkarılmamalıdır. Bu, bugün için büyük bir yanlış olur.

Bu bakımdan, tezlerde sözkonusu bölüm mutlaka sol güçlerin kendi aralarındaki birliğiyle öteki demokrasi güçleriyle birliğini birbirlerinin karşısına koymanın ya da birinin ötekinin ön koşulu haline getirmenin yanlış olacağına ilişkin ifade ile birlikte ele alınmalıdır.

Öte yandan Marksist sol dışındaki geniş güçlerin aktifleşmeleri, eskisine oranla ileri nitelikler kazanan istemleri formüle etmeye başlamaları, solun bu güçlerle bir tür "rekabete" girmesini teşvik eden eğilimlere kapı açabileceğini görmeliyiz. Sözde "işçi sınıfının bağımsız politikası" adına, bu güçler bizim platformumuza yakınlaşırken onlara el uzatacağımız yerde aradaki mesafeyi açmamız, ortak noktalar çoğalırken bunları destekleyeceğimiz yerde ayrılık noktalarını öne çıkarmamız gerektiğini düşünenlerle artan ölçüde karşılaşa biliriz. Bu bakımdan politikamızı ve buna temel olan Türkiye'nin ve dünyanın nesnel durumuna ilişkin çözümlerimizi daha anlaşılır, daha ikna edici tarzda anlatmayı, karşımızdakilerin devrimci iyi niyetlerini gerçekten sonuç alıcı yola yöneltmeyi becerebilmeliyiz.

(Geçerken, Marksist sol teriminin yerine devrimci sol teriminin kullanılmasının tartışılmasının yararlı olacağını belirtmek isterim.)

Kendimize de bakalım, kimi zaman rejim karşıtı güçlerin şu yada bu kesimiyle sağlanan diyaloğun, solun birliğine ilişkin görevlerimizi gölgelediği durumlarla karşılaşabiliyoruz. Ya da, tam tersine burjuva muhalefet güçlerinin taraftarları ile diyaloğu geliştirmede aşılması gereken zorluklardan yılarak, diyalog çabalarını salt belirli dar bir sol çevre ile, güncel görevlerle pek de bağı olmayan uzun tartışmalara indirgeme kolaycılığına da kaçabiliyoruz.

Partimiz Sol Birlik'in güçlenmesi için elinden gelen her çabayı gösteriyor. Ama biz parti üyeleri, parti örgütleri olarak kendimize soralım; Sol Birlik'in pekişmesi, genişlemesi için aynı ölçüde sorumlu davranıyor, gerekli yaratı-

Arkası sayfa 7'de

ÖNERİLERDEN...

U.T.: Daha önceki belgelerimizde, ulusal demokraside NATO'nun askeri kanadından ya da bütününden çekilmesi gündeme getirilmiyordu. Bugün ABD emperyalizminin dünya egemenliği hayallerinde NATO'nun önemli bir yeri var. ABD, NATO içinde yer alan öteki üye ülkeleri baskı altına alarak kendi savaşçı planlarını NATO'da egemen kılıyor. Artık bugün NATO'nun bir savunma örgütü değil, savaş örgütü olduğu görüşü geniş çevrelerce ifade edilmeye başlanıyor. Son olarak ABD'nin NATO içindeki müttefiklerine bile haber vermeden gerçekleştirdiği Libya saldırısı ve saldırıya NATO'nun sağladığı katkı, NATO'nun işlevinin ne olduğunun açık göstergesi oldu. Ulusal demokratik bir iktidarda, ABD ile ilişkiler gözden geçirilirken biryandan da NATO ile ilişkilerin gözden geçirilmesi ve ilk aşamada NATO'nun askeri kanadından çekilmenin gündeme getirilmesi gerçekçi bir öneridir.

Fahri Korur: Tezlerimizde, demokrasi mücadelesi ve Kemalistler ayrı bir bölüm olarak inceleniyor. Ülkemizde en nazik konulardan birini oluşturan bu sorunun ayrı ele alınması doğru. Ama, "TKP'nin politikası işçi sınıfının birlik ve mücadele politikasıdır" başlıklı bölümde, 29. sayfada kemalistlerin sağlam bir sol bloka dahil edilmek istenmesi, onlara hak etmedikleri ve kendilerinin de zaten reddettikleri, istemedikleri bir yer vermek oluyor.

"Ulusal Demokrasi ve Ordu" başlıklı tezlerin 6. sayfasında ülkemizin NATO içinde eşit haklı bir bağlaşık olmadığı saptamasına yer veriliyor. Bu saptama doğru olmasına karşın, belgelerimizde yer alması gerekli değil. Biz eşit haklı olsun olmasın, NATO üyeliğine karşıyız.

"Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi"nde, yabancı bankaların faaliyet izinlerinin iptal edilmesi konusu tartışılmalıdır. Denetim altında çalıştırılabilecekleri de düşünülmelidir.

Türkiye'de demokrasi ve insan hakları forumu: BARIŞ, DAYANIŞMA, İYİMSERLİK

12 Eylül darbesi, altıncı yıldönümünde yurtiçinde ve yurtdışında düzenlenen çeşitli eylemlerle protesto edildi. Bu yıl yurtdışında çeşitli ülke başkentlerinde düzenlenen eylemlerden ikisi, Federal Almanya başkenti Bonn'da 12 Eylül günü yapılan basın toplantısı ve Frankfurt'ta 13 Eylül günü yapılan forum geniş ilgi uyandırdı. 12 Eylül günü F.Almanya başkenti Bonn'da Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi tarafından düzenlenen ve tanınmış Alman aydınları, SPD ve Yeşiller Partisi milletvekilleri, IG-Metall Sendikası Başkan Yardımcısı, DGB eski başkanı, emekli Anayasa Mahkemesi üyesi Prof.M.Hirsch ve yazar G. Wallraff'ın çağrısıyla gerçekleştirilen basın toplantısında, "askeri darbenin altıncı yılında Türkiye'de insan hakları ve demokrasi" konusu işlendi. Nazi terörü yıllarında Türkiye'ye sığınmış bulunan emekli Anayasa Mahkemesi hakimi Prof.Martin Hirsch'ten sonra sözalan Prof.Dr.Server Tanilli, 1982 Anayasası'nı eleştirerek düşünce özgürlüğüne uygulanan baskı ve kısıtlamaları anlattı. Basın toplantısında kendi adlarına konuştuklarını belirten Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay ile İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat Nevzat Helvacı da, cezaevlerindeki baskıları, işkenceleri, işkencede ölüm olaylarını, polisçe aranan yurttaşların yakınlarına yapılanları, tutuklu ailelerinin çilelerini somut örnekleriyle dile getirdiler.

13 Eylül günü ise F.Almanya'nın Frankfurt kentinde, Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi tarafından Prof. Dr. Server Tanilli'nin çağrısıyla gerçekleştirilen "Türkiye'de demokrasi ve insan hakları" konulu forum geniş demokratik, ilerici sol örgütlerin temsilcilerinin, tanınmış aydınların katıldığı bir platform oldu. Forumda sözalan Tanilli, ilk konuşmayı yaptı. 1982 Anayasası'nda parlamento olmadığını, insanlara özgür insan ve yurttaş olarak bakılmadığını, siyasi iktidarın çizdiği sınırlar içinde düşünme özgürlüğü tanındığını, bilim örgütlenme özgürlüğü olmadığını, en önemlisi emeğin, alın terinin yani işçi sınıfının haklarının tanınmadığını belirtti ve bir ülkede komünist partisine özgürce örgütlenme hakkı verilmiyorsa o ülkede demokrasinin de olamayacağını, bu rejimin sermayenin rejimi olduğunu vurguladı.

Prof. Tanilli, 1982 Anayasası'nı, 1982 tarihli bir "kışla talimatnamesi" olarak niteleyerek, yeni bir anayasanın gündemde olduğunu belirtti. Geleceğin anayasasında işçi sınıfının tüm haklarının tanınacağını, devletçi bir kalkınma yolu açılacağını, gerçek anlamda laiklik sağlanacağını, gerçek parlamentonun olacağını belirten Tanilli, bu anayasada Kürt ulusunun tüm haklarının tanınacağını ifade etti ve tüm aydınları, Kürtlerin başka bir burjuva düzeninde bile sahip olması gereken haklarını savunmaya çağırdı. Tanilli, Kürt halkının haklarını savunmakla bölücülük yapmadıklarını, aksine çağdaş bir öneride bulunduklarını da sözlerine ekledi.

Forumda sırasıyla Avukat Turgan Arınır, Avukat Nevzat Helvacı, sendikacı Yılmaz Karahasan, Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay, Ahmet Erol ve DİSK YK üyesi Kemal Daysal söz alarak birer konuşma yaptılar.

Federal Almanya'daki ve öteki Avrupa ülkelerindeki Türk ve Kürt göçmen işçi örgütlerinden Halkçı Devrimci Federasyon, Kurd-Kom, FİDEF, Devrimci İşçi, DİBAF, FTİB, F.Almanya Devrimci İşçi, KOMKAR, Gerçek, TİB, BTİB temsilcileri ile, Maden-İş Genel Başkanı Mehmet Karaca, YK üyeleri Murat Tokmak, Kemal Daysal, TÖB-DER yöneticilerinden Tekin Üstün, Hürcam-İş'ten Yaşar Arıkan ve Şanar Yurdatapan, Dursun Akçam, Yaşar Miraç gibi sanatçı ve yazarlar, Alman Komünist Partisi, İran TUDEH Partisi, İran gençlik örgütü ODYSİ, Alman Antifaşist Direnişçiler Örgütü, çok sayıda tanınmış Alman demokratının katıldığı forum sonunda Server Tanilli tarafından kaleme alınan bir duyuru, salondaki 400 kişinin alkışları arasında oybirliği ile kabul edildi. Duyuruda şöyle deniyor:

"Sağduyunun bu çok sesli, ama içinde hiç de çatlak ses bulunmayan korosunu dinledikten sonra şöyle seslenmek istiyoruz: Ülkemizin yurtsever, demokrat, sağduyulu tüm insanları,

– Yurdumuzda temel insan hak ve özgürlüklerinin yeniden egemen kılınması için, onurlu insanların hapis, işkence kaygısına kapılıp yurtdışına doğru, arkası kesilmeyen bir siyasal göçmen seli oluşturmasına artık bir son vermek için,

– hapishanelerin boşalması, işkencelerin, idamların durması için,

– ülkemizin insan ve doğa kaynaklarının dış yönlendirmelerden kurtarılıp ulusal çıkarlar temelinde adil bir yaşam yolunun açılması için,

– ülkemizde genel çürümeye, ahlaksal çöküntüye dur demek, çağdaş bir kültürlenmeyi gürül gürül başlatmak için,

– ülkemizin olası bir savaşta ilk yok olacak bir hedef, bir atom harmanı olmaktan kaçınılması, bölgemizde hırçın bir komşu durumundan çıkarılması için, birbirinize kulak verin, el uzatın! Gün birlik günüdür ve halkımızın artık dayanılmaz hale gelmiş tüm haksız acılarının, sıkıntılarının son bulmasının yolu birlikten geçmektedir; şiddete karşı barışın, ezmeye karşı dayanışmanın karamsarlığa karşı iyimserliğin birliğidir bu."

Duyurunun sonunda uygar dünyanın tüm insanlarına, Türkiye demokrasi güçleriyle daha fazla dayanışma göstermeleri çağrısında bulunuyor.

Bonn basın toplantısı ve Frankfurt forumu son dönemin yurtdışında gerçekleştirilen en önemli eylemleri olarak nitelemek için haklı nedenler vardır.

Söz konusu toplantılar birçok bakımdan özlenen ve desteklenen daha da güçlendirilmesi gereken niteliklere sahiptir. Federal Alman ve Türkiyeli aydınların bu etkili girişimlerinde ilk kez böylesine geniş bir siyasal yelpazeden kişi ve kuruluşlar biraraya geldi. Bu, yurtdışındaki emekçi ve aydınlarımızı kucaklayan çeşitli örgütlerin olduğu kadar, Türk ve Kürt demokratların yakınlaşmasında da sevindirici bir aşama olmuştur. Ayrıca, Türkiye demokrasi hareketinden temsilcilerin, yurtdışındaki Türkiyeli demokratların, Federal Alman ve öteki uluslardan ilericilerin ilk kez biraraya gelmeleri, bu eylemlere özel bir önem kazandırmıştır.

Bu sese halk kulak verecektir.

Başı 1. sayfada

Etkisi Kırılamayan Güç:

mandan medet ummaktadırlar. Gerçekte TKP'nin Sol Birlik'in ve tüm sol güçlerin hedefi ANAP oylarında ciddi bir düşüş sağlamaktı. Sol bu amacına kesin bir şekilde ulaşmıştır. Kaldı ki, DYP Genel Başkanı, ilk demecinde bu sağ-sol rekabeti tuzağına düşmeyeceklerini, seçimin demokrasiye karşı olanlarla demokrasiden yana olanlar arasında geçtiğini söyleyerek göstermiş oldu. Bu yaklaşımda ısrar etmek bizce büyük önem taşıyor.

SHP'nin umduğu kadar oy alamadığı bir gerçektir. Bunda Ecevit'lerin partisinin rolünden elbette sözedilebilir. Fakat bizce asıl önemli olan olgu şudur:

Birincisi, seçimlerde sol tüm güçleriyle temsil edilmemiştir. TKP, Sol Birlik partileri yasaklı oldukları için seçimlere girememişlerdir. Bunun en büyük olumsuz yanı, geniş emekçi yığınlarına hükümetin gerçek içyüzünün çok daha açık tanıtılmasında ve bugünkü durumdan gerçek bir çıkış yolunun gösterilmesinde, sol güçlerin katkısının sınırlanmasıdır.

İkincisi solun gerilediği iddiası elbette yalandır. 12 Eylül'den beri tam altı yıldır, ülkede sivriucu işçi sınıfına yöneltilmiş, kanlı bir terör rejimi hüküm sürmektedir. Buna karşılık rejim, sol güçlerin yığınlar arasındaki itibarını sarsamamış, onun etkisini yokedememiştir. Altı yıllık terörden sonra, kendi içindeki parçalanmalara, devrimci sol güçlerin hala yasaklı olmasına, bu nedenle anti-komünizmin etkisini sürdürmesine karşın, yığınların sola eğilimi bu seçimlerde yine de somut görülmüştür. Seçimler solun halk arasındaki gerçek gücünü yansıtmamıştır. Kaldı ki, bu seçimler sağ ve sol güçler arasında değil, rejimle ona karşı güçler arasında bir savaşım olmuştur.

SORU: Muhalefet erken seçim talebinde bulunuyor. TKP'nin bu konudaki tutumu nedir?

YANIT: Konu şu anda yetkili organlarımızda görüşülmektedir. MK yayınlayacağı bildiriyle partimizin erken seçim konusundaki tutumunu kamuoyuna açıklayacaktır. Şurası açıktır ki, asıl mücadele şimdi başlamaktadır. İster erken seçime hükümeti zorlamak için olsun, isterse hükümetin aylardan beri dikkat çektiğimiz son derece tehlikeli olan halk düşmanı planlarını önlemek, yani ANAP'ı durdurmak için olsun, tek çıkar yol muhalefetin birleşmesi ve kitlelerin mücadelesi ile hükümetin karşısına dikilmektir. ANAP'ı durdurmak için seçimler reel olanak yaratmıştır. Bu olanak hemen bugünden direngen bir mücadeleyle kullanılmalıdır.

ABD İLE GÜVENLİK OLMAZ

● Mehmet ERGÜL

Kısa adı SİA olan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ne durumdadır? Anlaşma, otomatik olarak bir yıl uzamış mıdır, uzamamış mıdır? Gazetelerden, gazetelere dışişleri "yetkilileri" ne dayandırılan satır aralarındaki değişik ve çelişik "yorum"lardan bunu anlamanın olanağı yoktur. Hâlâ resmi bir açıklama yapılmamıştır.

Kapalı kapılar ardında dört Amerikalı ve dört Türk yetkili bir yıldır görüşmektedirler. Kamuoyuna yeni bir anlaşmanın imzalanmadığı, Amerikalılarla pazarlığın sürdüğü, Türkiye'nin çıkarlarının korunduğu görüntüsü verilmek istenmektedir. Ancak anlaşmanın sona erdiği 18 Eylül 1985'ten bu yana Amerikan üs ve tesislerinin statüsünde hiçbir değişiklik yoktur. Bunların hepsi faaliyetini sürdürmektedir. Üstelik Muş Batman, Akkaya (Kars) ve Yüksekova' da (Hakkari) yeni üsler kurulmaktadır. İncirlik, Erhaç Mürted, Balıkesir ve Eskişehir üslerine **"özel güvenlik kasaları"** denilen nükleer silahlarla uçakların birlikte barınacağı yeraltı hangarları yapılmaktadır.

Kısacası, nükleer tehlikeyle yan yana, burun buruna olmamız yetmiyormuş gibi, şimdi bir de topraklarımızın altına nükleer mayınlar döşenmekte, nükleer barut fıçılarının üzerine oturmamız istenmektedir.

Demek ki, topraklarımızdaki nükleer silahlar, bu silahları barındıran askeri üsler, güvenliğimizi artırmıyor. Tam tersine, bu üsler, bu silahlar, tıpkı bir mıknatıs gibi, nükleer bir karşı darbeyi kendine çektiği için ülkemizi sürekli bir güvensizlik içine itiyor.

Bu üsler, üslerdeki nükleer silahlar, tıpkı bir teröristin elindeki bombaya benziyor. İkisinin de amaçları aynıdır. İkisi de, kendi koşullarını kurbanına, rehinesine dayatmak istiyor. Bombayı elinde tutan terörist de, nükleer düğmeyi elinde tutan Amerikalı da, kendi iradesini, kendi koşullarını, aslında bulunduğu ülkenin insanlarına dayatma amacı güdüyor.

Hep dedik ki: ABD ile güvenlik olmaz: Hele askersel-sanayi kompleksinin, burjuvazinin **"savaş partisi"**nin egemen olduğu bir ABD ile, onun üsleri ve nükleer silahlarıyla koyun koyuna güvenlik hiç olmaz. Uyuşturucu madde tutkunu Amerikalı bir subayın elinin İncirlik ya da Erhaç'taki nükleer silahın düğmesine uzanmayacağına kimse garanti veremez. Bilgisayardaki bir arıza, yanlış bir alarm sonucu, teknolojik bir hatanın da her an kurbanı olabiliriz. Hele Pentagon'daki çok ciddi görünümlü bir ruh hastasının emriyle ülkemizin başı bir anda belaya sokulabilir.

Nitekim Amerikan savaş aygıtının iki numaralı adamı Richard Perle açıkça **"Yurt dışındaki üslerimiz, ileride savaş yürüteceğimiz alanlardır"** diyor. Her altı ayda bir ülkemize gelen ve Türk-Amerikan "Ortak Savunma Grubu" toplantılarına başkanlık eden Perle, daha sonra şunları ekliyor: "Buralardaki Amerikan askerlerini gerektiği zaman, gerektiği yerlere gönderebiliriz. **Üslerin bulunduğu ülke yönetimleri her zaman onaylamasa bile, biz bu hakkımızı kullanacağız."** (**Cumhuriyet**, 21 Mayıs 1986).

Amerikalı ölüm tüccarı, açıkça, "bu üslerde benim borum öter" diyor. Bu da gösteriyor ki, ne kadar "Ortak Savunma Tesisi" diye tanıtılmak istense de, mızrak çuvala sığmıyor. Bu üsler, **ulusal egemenlikle** bağdaşmıyor. Çünkü ulusal egemenlik bölünemez, başkasıyla paylaşılamaz. Başkasına devredilemez. Oysa bu üslere, hangi maddelerin, hangi silahların ve kimlerin girip çıktığı konusunda T.C. devletinin kesin bir denetimi yoktur.

Bu üsler, aynı zamanda, Türkiye Cumhuriyeti'nin **toprak bütünlüğü** ilkesiyle de bağdaşmıyor. Başta İncirlik olmak üzere, topraklarımızın değişik bölgelerinde komuta ve denetim yetkisinin başka bir devletin elinde olması, ülkemizin toprak bütünlüğü ilkesinin açıkça çiğnenmesi demektir. Düpedüz **bir anayasa suçudur. Ulusa karşı işlenmiş en ağır bir suçtur.** Yurt topraklarının belli bölümlerini ABD egemenliğine terketmek ise, bölücülüğün ta kendisidir.

Görülüyor ki, ülkemize tehdit, ABD üslerinden, buralardaki nükleer silahlardan geliyor. Demek ki, ABD üsleriyle, üslerdeki nükleer silahlarla ülkemizin güvenliği sağlanamaz.

Bu üslerin tehlikesi herkese anlatılmalıdır. Kamuoyu aydınlatılmalıdır. SİA konusundaki gelişmeler mecliste hiç aralıksız soruşturma konusu yapılmalıdır. SİA'nın feshi için sendikalar, işçi hareketi, muhalefet partileri hükümet üzerinde ağırlığını sürekli duyurmalıdır.

TKP MK Bildirisi

Başı 1. Sayfada

Ama 12 Eylül rejimi yerinde duruyor. Özal hükümeti ara seçimlerde aldığı yenilgiyi kendiliğinden kabul etmeyecektir. Tersine o, sonu görünen her gerici iktidar gibi, halk düşmanı amaçlarını daha da amansızca uygulamaya yeltenecek, ömrünü 1988 seçimlerine kadar uzatmak için her yola başvuracaktır.

Demokrasi güçlerinin önünde duran görev, **ANAP hükümetinin halk düşmanı adımlarını durdurmak ve bu hükümete son vermektir.**

Bunun için yasal ve yasadışı tutulan bütün muhalefet güçleri, ara seçimlerde olduğu gibi, Özal hükümetine karşı koyma temelinde birleşmelidir. Hiçbir parti tek başına 12 Eylül rejimine son veremez, demokrasiye ulaşamaz. Ara seçimlerde elde edilen başarı mücadelenin gevşetilmesine yol açmamalıdır. Tam tersine, **mücadele asıl şimdi başlıyor.** Hükümetin atacağı barış ve demokrasi düşmanı her yeni adıma karşı hemen bugünden başlanarak yığınsal karşı koyuşlar örgütlenmeden, başarı güvence altına alınamaz. ANAP hükümetine son vermenin koşulları yaratılamaz.

ANAP hükümetinin:

– topraklarımıza yeni Amerikan nükleer ve kimyasal silahlar yerleştirmesine izin vermeyelim,

– yeni zamlar ve devalüasyon yapmasına, KİT'leri yabancı ve yerli tekellere peşkeş çekmesine dur diyelim,

– sendikal haklara yönelik yeni saldırılarının, Türk Ceza Yasası'nı daha da ağırlaştırma planlarının önüne geçelim.

ANAP hükümeti derhal istifa etmelidir. TKP, yasal muhalefet partilerinin öne sürdüğü, 1988 beklenmeden erken seçimlere gidilmesi istemini destekliyor.

TKP, demokrasiden yana güçlerin Evren-Özal rejimine karşı birliğini güçlendirmek için elden gelen her çabayı harcayacaktır. TKP, demokratik muhalefetin ciddi ve gerçekçi bir çıkış yolu programı üzerinde birleşmesinin geniş halk yığınlarının mücadelesini çok daha güçlendireceğine inanıyor. Şimdi sendikal hareketin demokrasi mücadelesindeki rolü daha da büyük bir önem kazanmıştır. Komünistler, Türk-İş'in hükümete karşı ve işçilerin hakları uğruna girişeceği her eylemi vargüçleriyle destekleyeceklerdir.

28 Eylül ara seçimlerinde halkın büyük çoğunluğu demokrasi isteyen partilere desteğini verdi. Şimdi tüm bu partilerin önünde duran görev halkın fabrikalarda, alanlarda, tüm Anadolu'da mücadelesini yükseltmesine destek olmaktır. Komünistler bu uğurda herşeyi yapacaklardır.

Azınlığın diktasına son, çoğunluğun demokrasisi için!

29 Eylül 1986
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Solun Birliği Artan...

Başı sayfa 5'de

cılığı, esnekliği her zaman gösterebiliyor muyuz? Ulusal Konferans sürecinde, yurt içinde ve yurt dışındaki tüm parti örgütleri, bu alandaki çalışmalarını gözden geçirmeli, tüm partiye mal edilecek genel derslerin çıkarılmasına katkıda bulunmalıdır. Böylesi bir çalışmanın verimli olmasının koşulu ise, kuşkusuz, tartışmaların partnerlerimizin nasıl davranması gerektiği üzerine değil de, asıl Sol Birlik'in, genel olarak da solun birliğini güçlendirmede bizim üzerimize düşenlerin neler olduğu üzerinde odaklaştırılmasıdır.

Solun birliğinin güçlendirilmesine duyulan gereksinim artıyor. Ulusal Konferansımızın, bu gereksinime yanıt verilmesine kendi katkısını yapabilmesi, bugünden yapacağımız çalışmalar, her düzeyde öteki sol güçlerin taraftarlarıyla geliştireceğimiz diyaloglara bağlıdır.

Başı 1. sayfada

ZORLU SAVAŞIMLARA DOĞRU

Parti örgütlerinin konferansları başladı. Bu yeni bir canlılıktır, taze, temiz kandır. Her kömünistin, her parti örgütünün kendini yenilemesi, günün gereklerine uygun bir düzeye yükseltmesi için büyük bir fırsattır.

Parti örgütleri ve tek tek komünistler kendilerini yenilemelidir, derken vurgulamak istediğimiz nedir? Bu birinci olarak çalışılan alanda bugünkü koşullarda *en geniş yığınları birleştirip* partinin öne koyduğu hedefler doğrultusunda *harekete geçirebilme yeteneğine sahip olabilmek demektir. "Yarın, çelişkilerin daha da keskinleşmesiyle yığınlar hareketlenecek", "önümüzdeki yıllar çok büyük olaylara gebedir", türünden sözlerle kulağının üzerine yatmak, ya da eski tür eylem çağrılarıyla yığınlara talimatlar yağdırmak artık bize yabancıdır.*

Biz, 12 Eylül'den bu yana çok kayıp verdik, ağır kayıplar verdik. Sarılmadık yaralarımız hala az değil. Ama birşeyi iyi başardık: Savaşıma bir gün olsun ara vermedik. Yığınlardan kopmadık. Onları daha iyi tanıdık. Onun için bugün yığınlara baktığımızda kimileri gibi yalnızca çaresiz, depolitize olmuş, savaşımdan kaçan yığınları değil, somut savaşımlar veren çıkışlar yapan yığınları görüyoruz. Nereye bakacağımızı, örgütlerimizle, bildirilerimizle nereye yöneleceğimizi biliyoruz.

Ama hala her parti örgütü, her komünist bugünkü koşullarda savaşıma çekebileceği bütün yığınları kucaklayabilecek bir olgunluğa ve esnekliğe erişebilmiş değildir. Olanaklarımızı daha tam değerlendirebilmeliyiz. İllegal savaşımla legal savaşımı daha etkili birleştirebilmeliyiz.

Günümüzde, değişimden yana öteki politik güçlerle ve onların yandaşlarıyla diyalog ve işbirliği içinde olmayı başaramayan komünistin, parti örgütünün savaşıma katkısı olamaz. Kendimizi yenilemek, ikinci olarak, bunu başarabilmek demektir. Bunu iyice bilince çıkarmalıyız.

Komünistlerin değişim isteyen öteki güçlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmesinin yolu, onlardan kendi program ve anlayışlarını benimsemelerini istemek değildir. Sorun, onlarla program ve anlayış farklarına rağmen birlikte yürüyebilmektir. Dünya ve bölge barışını korumanın, demokrasiyi kazanmanın, toplumsal ilerlemenin görevlerine yalnız bizim doğrultumuzun katkıda bulunacağını öne sürmek, ne bizi güçlendirir, ne de bizim başkalarını ilerletme olanaklarımızı artırır.

Bugün gerek dünya çapındaki barış savaşımında olsun, gerekse Türkiye'deki demokrasi savaşımında olsun, düne göre yeni olan, değişimden yana bütün güçlerin öznel isteklerinden bağımsız olarak, birlikte yürümeye gereksinim duymalarıdır. Bu gereksinim yarın daha da artacaktır. Komünistlerin görevi bu nesnel gereksinime yanıt verecek yapıcı, özendirici, düzenleyici tutumu yaşama geçirebilmektedir.

Bu, kimi zaman sanıldığı gibi, bir-iki birlik çağrısından sonra birliğe gelmeyeni "teşhir etmek" türünden kaba yaklaşımlarla başarılamaz. Öteki güçlerin eksik ve yanlışlarını sürekli öne sürerek hiç başarılamaz. Birlik için, ama bizim hayal ettiğimiz değil, nesnel gereksinimlerin dayattığı türden birlik için aralıksız çaba göstermeden, eleştirinin de hiçbir olumlu etkisi olmayacaktır.

Partimiz Merkez Komitesi, Ulusal Konferans tezleri ve öteki parti belgeleriyle parti örgütlerinin ve komünistlerinin önünde duran olanakları açık ve net formüle etmiştir. Şimdi görev bunları değerlendirebilmektir. Ulusal Konferans'tan, bütün örgüt ve üyeleri çevrelerindeki yığınları güncel hedefler için savaşıma çekebilen, bağlaşıklık yapmak istediğimiz güçlerle verimli bir diyalog ve işbirliği geliştirilebilen bir parti olarak çıkmayı başarmalıyız. Zorlu savaşımlara hazır, bu savaşımları geliştirebilen bir parti olabilmek bunu gerektiriyor.

Başı sayfa 3'de

Terörün Ardında Yatanlar...

Sosyalist ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketleri, terörizme karşı olduklarını sürekli vurguluyorlar. Nitekim, adı geçen en son iki terör eyleminden sonra, SSCB öteki ülkelere, bir kere daha, uluslararası terörizme karşı somut önlemler almak için işbirliği önerisinde bulundu, bu konuda olanaklı herşeyi yapmağa hazır olduğunu hatırlattı.

Terör her zaman emperyalizme ve onunla işbirliği yapan en gerici güçlere hizmet etmiş, onlar tarafından bilinçli bir şekilde kullanılmıştır. Son iki terör eylemi, ABD yönetiminin, bağımsız bir dış politika uygulayan, başta Filistin halkınınki olmak üzere, ulusal kurtuluş hareketlerine omuz veren Libya'ya karşı yürüttüğü kampanyanın bir parçasıydı.

Öte yandan, İstanbul'daki sinagog saldırısını ve ne olduğu açıklanmayan bir takım terör eylemi girişimlerini kullanan Evren-Özal yönetimi de, bu fırsattan istifade, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan "Terörle Mücadele Dairesi"ni yeniden gündeme getirdi. Bu dairenin yöneticilerinin Amerika'da eğitilmiş olduklarını açıkladı. Böylece, 12 Eylül sonrası kurulan baskıcı polis devletinin gerçekte ilericilerle uğraşacak yeni bir kolu daha, uluslararası terörizmin bir ürünü olarak oluşturulmuş oldu.

Emperyalizmin uluslararası terörizmin arkasında sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin bulunduğu masalı, dolaplarının birbiri ardına açığa çıkmasıyla inanırlığını gittikçe yitiriyor. Emperyalizm provakasyonlarla yetinmiyor, gittikçe daha fazla açık teröre başvuruyor. Bugün, İsveç'in barış yanlısı başbakanı Olof Palme'yi öldüren Şili'li kiralık katile CIA tarafından yardım edildiği biliniyor. CIA ve Pentagon FAC, Fransa gibi ülkelerdeki eli kanlı yabancı düşmanlarını, dünyanın heryerindeki faşistleri destekliyor. İtalya'daki Kızıl Tugaylar gibi kendine "sol" süsü veren terör örgütlerinin de CIA'yle, kendi ülkelerindeki faşist örgütlerle ve Mafya'yla ilişkileri olduğu biliniyor. Ama, başta ABD olmak üzere, emperyalistler ağırlığı devlet terörüne veriyor: ABD Libya'yı bombalıyor, Grenada'yı işgal ediyor, Nikaragua'ya saldırıya hazırlanıyor, onun Orta Doğu'daki jandarması İsrail, Lübnan'a, Tunus'a saldırıyor. Türkiye'de de, Reagan'cı yönetim, 12 Eylül'den beri Türk-Kürt bütün Türkiye halkına devlet terörü uyguluyor.

Bütün bunlardan şu sonucu çıkarabiliriz: Bugün her türlü terör eyleminin arkasında ABD savaş makinası, Pentagon ve CIA vardır. Bunlar terör eylemlerini bizzat örgütlemekte, kışkırtmakta, şu ya da bu şekilde desteklemektedirler. Çünkü terör ve terörün yığınlarda yarattığı haklı huzursuzluk, onlar tarafından politik alanda çok çeşitli biçimlerde kullanılmaktadır. Bugün terör, emperyalizmin vazgeçemediği kirli bir silah olmuş ve emperyalizmin gittikçe artan saldırganlığının en göze çarpan belirtilerinden birisi durumuna gelmiştir.

Bugün terör eylemlerinin verdiği zarar sadece bu eylemlerin yol açtığı can kaybı ve maddi zararla sınırlı değildir. Tam tersine, terörün gericilik tarafından politik ve ideolojik alanda kullanılmasının verdiği zarar maddi zarardan kat kat daha yüksektir. Bugün terör, emperyalizmin en gerici, militarist çevrelerinin elinde bir psikolojik savaş silahıdır. Psikolojik savaş emperyalizmin savaş makinası ve gizli servisleri tarafından yönetilir. Bu işte psikolojik savaş uzmanları burjuva gazete ve dergileri, radyo ve televizyon gibi propaganda araçlarıyla sıkı bir işbirliği içindedir. Terör, saldırganların psikolojik savaşta kullandığı yöntemlerden sadece bir tanesidir. Psikolojik savaşta emperyalistler, terörün yanısıra, beyin yıkama, haberleri çarpıtma, yanlış bilgi yayma, politik bozgunculuk, tehdit, rüşvet, yolsuzluk, politik, ekonomik ve askersel alanlarda şantaj yapma gibi en aşağılık yöntemlere başvururlar. Bu açıdan, terör eylemleri, "görünmeyen savaş" diye adlandırabileceğimiz psikolojik savaşın en görünen kısmıdır. Bu durumda, her terör eylemini, basında sansasyon konusu yapılan her haberi, "bunun ardında ne var, bununla ne amaçlanıyor?" sorusuyla karşılamak, emperyalizmin psikolojik saldırısını boşa çıkartmakta ilk akla gelen yöntemlerdendir. Terör konusunda olsun, diğer konularda olsun, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin yalanlarını, şaşırtmacalarını, kara çalmalarını açığa çıkartmak, gerçeği çevremize duyurmak, düşmanın psikolojik saldırısını püskürtmek için kaçınılmazdır.

Ekmek ve Hak...

Başı 1. sayfada

dınlar bu belgeyi şu sözlerle sundular: **"Ekmek ve Hak Dilekçesini kamuoyuna açıklamayı, halkımızın sesini halkımıza ulaştırmayı, halkımızın katılımıyla ortak gücümüzü pekiştirmeyi kaçınılmaz bir yurttaşlık görevi sayıyoruz."**

Gerçekten de ülkemizde aydın hareketi 12 Eylül'den bu yana giderek yığınsal bir karakter kazanıyor. Aydınların eylemleri geniş yığınlar tarafından benimseniyor. Onların karşı çıkışları halkın istemleriyle bütünleşiyor, geniş güçlerin desteğini kazanıyor. Bu durum ülkemizin içinde bulunduğu koşullara ve aydın hareketinin doğru, tutarlı tutumuna yakından bağlıdır.

Ekmek ve Hak Dilekçesi **"Ülkemiz Cumhuriyet tarihinde görülmemiş boyutlara varan ekonomik bunalım içindedir"** temel saptaması ile başlıyor. Bu temel saptamayı izleyen satırlar Türkiye'nin Türkiye halkının, emekçilerinin içinde bulunduğu durumu sergileyen satırlardır. Halkın yoksulluğuna karşın bir avuç holding sahibinin dünyanın en zenginleri arasında yer aldığı şu çarpıcı örneklemeyle anlatılıyor. **"Türkiye' de 94 şirketli bir holdingin yıllık cirosu Türkiye Cumhuriyeti bütçesinin beşte birini aşmıştır... Bu zenginler arasında servetini üç yılda 56 kat artıranlar var."**

Dilekçe uygulanan ekonomik politikayı **"24 Ocak kararları ekonomik bunalımı aşmak gerekçesiyle emekçi sınıf ve katmanların ücret ve gelirlerini azami ölçüde aşağıya çekmeyi, siyasal iktidara dayatan bir IMF modelidir"**, şeklinde tanımlıyor. Böyle bir politika **"sendikal özgürlükler, bu arada grev ve toplu sözleşme hakları kaldırılmadan, memurların örgütlenme hakkı kısıtlanmadan, köylülüğün ekonomik savaşım araçları demokratik kooperatiflerin etkinliği kırılmadan, genel oy hakkı askıya alınmadan"** uygulanamazdı diyerek sürüyor. 12 Eylül'ün baskı ve zorbalığı ile sürdürülen ekonomik politikanın somut sonuçları bildirgede kısaca şöyle sergileniyor: **"İşçi, köylü, memur, esnaf, zanaatçı, emekli ve öteki çalışanların gelirlerindeki azalma, emekçi yığınların sürekli yoksullaşmasına yol açarken, onlardan sızdırılan değer, ulusal ölçekte toplumsal gönence sağlayacak yatırımlardan çok küçük bir azınlığın artan kâr, faiz ve rantlarına aktarılmaktadır."**

Ekonomik politikanın ancak 12 Eylül rejiminin, siyasal baskının kurumsallaştırılmasıyla sürdürülmesinin olanaklı olabileceğini belirten Ekmek ve Hak Dilekçesi işbirlikçilerin ve emperyalistlerin politikalarına karşı "ulusal ekonomi" kavramına ve Özal yönetiminin yoğun bir çabayla özelleştirmeye yabancı kuruluşlara devretmeye, satmaya hazırlandığı kamu iktisadi kuruluşlarına sahip çıkıyor. Belgede **"kamu iktisadi kuruluşları"**, deniyor, **"ulusal kurtuluş savaşının yıkıntıları arasında ulusal ekonomik bağımsızlığımızı ve devletin dışa karşı ekonomik yönden güçlenmesini sağlayan kuruluşlar olarak doğmuştur. Bunun içindir ki, Kamu Iktisadi Kuruluşlarına karşı yabancı ve giderek yerli tekeller düşmanca bir tutum takınmışlar ve her fırsatta bu kuruluşların varlığını pazarlık konusu yapmışlardır."** Bu saptamalar bugün KIT' ler konusunda da sağlıklı tutumun ne olması gerektiğine ışık tutucu saptamalardır.

Ekmek ve Hak Dilekçesinde **"Köklü bir toprak reformunun yapılmamış olması kırsal alanın demokratikleşmesini sürekli geciktirmiştir"** deniliyor. Tarım alanındaki gerilemenin köylülüğün yoksullaşmasının nedenleri **"tarımsal alanda köylülüğün yarattığı kaynaklar sermayenin artan kârlarına aktarılmış, küçük bir azınlığın hızla zenginleşmesi amacıyla köylülük de hızla yoksullaşmaya sürüklenmiştir"** denilerek somut olarak gösterilmektedir.

Ekonomik politikanın dışa bağımlı karakteri üzerinde de ekmek ve hak bildirgesinde titizlikle durulmuştur. Dışa bağımlı ekonominin bilim ve teknoloji üretimini durdurması sorunu, topraklarımızın emperyalistlere satılması, serbest bölgelerle yurt topraklarının bölünmesi, dış borçlar sorunu, askeri harcamaların olağanüstü büyüklüğünün ve uluslararası tekelci sermaye ile bağının ortaya konulması kısa özlü bölümler halinde bildirgede yer alıyor. Örneğin, **"askeri silah harcamaları, beslenme, eğitim ve sağlık harcamalarının çok üstünde olup, uluslararası sıralamada başlarda yer almaktadır... Türkiye'nin jeopolitik konumu, asker sayımızı ve silahlanmamızı artırmayı değil, tam tersine Atatürk zamanında olduğu gibi asker sayısını ve silahlanmayı sınırlandırmamızı gerektirmektedir... Yurt içinde özel girişim eliyle silah fabrikaları kurdurulması, ulusal değil, tersine ulusallığa aykırı bir girişimdir"** deniyor.

Ekmek ve Hak Dilekçesi şu sözlerle sona eriyor: **"Toplumun ve ülkenin yararına olmayan bu ekonomik düzen elbette değişecektir. Ve elbette halkımız kendisinin ve ülkesinin geleceğinde söz ve karar hakkını elde edecektir. Ekonomik ve demokratik hak ve özgürlüklerin önündeki engelleri kendi bilinciyle ve kendi gücüyle aşacaktır. Bunun ilk koşulunun da hak ve özgürlükleri sürekli geliştiren gerçek bir demokrasi kurmak olduğunu bilmektedir. Tüm dünyada insanlığın onurlu tarihini halklar yaratmıştır. Ülkemizde de halkımız kendisi yaratacaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır."**

Ekmek ve Hak Dilekçesinin hazırlanması, yayınlanması ve halkın onayına açılması önemli bir olaydır. Büyük bir sorumlulukla açık bir dille ve titizlikle hazırlanmış olan bu dilekçenin ülkemizin durumunu tam olarak sergilediği kanısındayız. Şimdi ülkemizde demokrasi isteyen, bunun için savaştığını açıklayan siyasal partiler, kurumlar, kuruluşlar bu belgeyi, belgeyi hazırlayanların gösterdiği sorumlulukla incelemeli, desteklerini açıklamalıdırlar. Aydınlarımızın bu güçlü çıkışı halkın yığınsal desteğini kazanacak, bu desteği kazandıkça da güçlenecektir.

Öte yandan önlerine gündem maddesi olarak ülkemizde demokrasinin kazanılmasını koymuş olan, demokrasi isteyen tüm siyasal partiler somut durumu netlikle sergileyen bu belgeyi, bu temelde çözüm yolları ortaya koyarak tamamlamalıdırlar. Aydın hareketinin ortaya koyduğu somut durum sergilemesi temelinde birleşecek güçler, çözüm yolları konusunda yaratıcı çalışmalar yapabilir ve bu temele, kısaca Türkiye'nin sorunlarına uygun çözüm yollarında birleşebilirler.

Biz Ekmek ve Hak Dilekçesinin ortaya koyduğu değerlendirmeleri bütünüyle paylaşıyoruz. Bu değerlendirmelerin gerektirdiği çözüm yollarının TKP'nin tartışmaya sunduğu Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifinde bulunduğunu ve verimli bir tartışmayla çözüm önerilerimizin daha da olgunlaştırılabileceğini düşünüyoruz.

Ekmek ve Hak Dilekçesi Türkiye'mizin çözülmesi gereken sorunlarını ortaya koydu. Aydınlar, bilim adamları görevlerini yerine getirdiler. Şimdi demokrasi yanlısı siyasal partiler, sendikalar, öteki meslek örgütleri, yine aydınların bilim adamlarının katkısı ile bu durumdan çıkış yolllarını ortaya koymalı, sorumluluk ve içtenlikle önerileri tartışmalı ve bu sorunlara uygun, geniş yığınlarca desteklenen, ortak bir eylem programında güçlerini birleştirmelidirler.

11.Dünya Sendikalar...

Başı sayfa 10'da

çok daha elverişli koşullar yaratılmış olurdu. Biz bu kürsüden güç ve eylem birliği çağrımızı yineliyoruz" diyordu. Tekrar DSF Başkanlığına seçilen Sandor Gaspar da, kapanış konuşmasında, "DSF'nin yeni seçilen yönetim organlarının en önemli görevlerinden biri, elden geldiğince daha geniş güçleri birleştirebilmek için daha esnek bir çalışma yürütmektir" diyordu.

11. Dünya Sendikalar Kongresi şu iki sonucu tüm açıklığıyla ortaya koydu: Günümüzde kararlı ortak eylemler için uluslararası işçi hareketinin bütün kolları arasında birliği sağlamak, en ivedi görevlerdendir. Yıkıma sürüklenmenin önüne yalnız güçlerimizi birleştirerek geçebiliriz; işçi sınıfı savaş karşıtı tüm güçlerin dünyayı saran hareketinde en önde yer alabilir, almalıdır!

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

11. Dünya Sendikalar Kongresi

DÜNYA İŞÇİ SINIFI BARIŞ VE İLERLEME YOLUNDA

● **Ahmet ALAN**

16-23 Eylül 1986 günleri, DAC'nin başkenti Berlin'de 11. Dünya Sendikalar Kongresi yapıldı. İşçi hareketinin tarihinde şimdiye kadar böylesine kapsamlı bir forum yapılmamıştı. Kongreye 154 ülkeden 433 sendikal örgütten delegeler, ayrıca dünyamızın neredeyse bütün uluslararası ve bölgesel demokratik örgüt ve kuruluşlarından, bu arada BMO'nden temsilciler katıldı. Bini aşkın delegenin yaklaşık üçte ikisi, kongrenin girişimciliğini yapan ve 210 milyon emekçiyi çatısı altında toplayan Dünya Sendikalar Federasyonu üyesi olmayan sendikaların temsilcilerinden oluşuyordu. Sosyalist ülkelerden, kapitalist devletlerden, gelişmekte olan ülkelerden gelen delegeler arasında komünistler, sosyalistler, liberaller, hristiyan-demokratlar, en değişik politik, felsefi ve dinsel görüşten kişiler vardı. Kongrede DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, Sosyal-İş Yönetim Kurulu üyesi Zeki Kılıç, Tek-Ges-İş Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Yıldırım, Hür-Cam-İş Genel Başkan Yardımcısı Yaşar Arıkan, Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF Genel Sekreteri Tarık Özen ve FİDEF Genel Saymanı Hamdi Maskar da yer aldılar. K. Daysal kongrede bir konuşma yaptı. Forumda, Türkiye halkı ve işçileriyle dayanışma mesajı kabul edildi. Kongre boyunca yapılan konuşmaların, kabul edilen ana belge, mesaj ve kararların analizi, politik doğrultuları farklı olmasına karşın, foruma katılan örgütlerin, barış savaşımında, emekçilerin çıkarları, en başta yaşam hakkı için mücadeledeki ortak hedefler temelinde uluslararası sendikal hareketin birliğini, dayanışmasını güçlendirme istem ve kararlılığında olduğunu ortaya koyuyor. Örneğin onaylanan ana belgede nükleer savaş tehlikesini ve uzayın militarizasyonunu önlemenin, dünya sendikal hareketinin önündeki başlıca görev olduğu kaydediliyor. Görüş farklarına karşın bütün sendikaların işbirliğini güçlendirme zorunluğuna işaret ediliyor, barış davasıyla emekçilerin sosyal-ekonomik hakları uğrundaki savaşımın günümüz koşullarında ayrılmaz bir bütünü oluşturduğu belirtiliyor. Kongrede kalıcı barış ve güvenliği sağlamaya yönelik tüm girişimlerin, bu arada Sovyetler Birliği'nin 2000 yılına kadar bütün yığınsal kırım silahlarını ortadan kaldırma programının içtenlikle desteklendiği kaydedildi. ABD yönetimi, atom denemelerini tek taraflı durduran Sovyetler Birliği'nin örneğini izlemeye çağırıldı. Dünya emekçilerine ve sendikalarına çağrıda da, Dünya Sendikalar Federasyonu, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Dünya Emek Konfederasyonu ve öteki uluslararası ve bölgesel örgütler ortak görüşler ve hedefler temelinde eylem birliği yapmaya çağırıldı. Ortak hedefler şöyle ortaya kondu: Nükleer savaşı önlemek; uzaya silah yerleştirilmesinin önüne geçmek; bütün sorunlara politik çözüm bulmak; istihdam politikasını güvence altına almak; bilim ve tekniği savaş ve yıkım için değil, insanlığın ilerlemesi için kullanmak; sendikal hakları savunmak, genişletmek; ırkçılığa, demokratik özgürlüklerin ve insan haklarının çiğnenmesine karşı ve ulusal bağımsızlık için uluslararası dayanışma eylemlerini etkin biçimde koordine etmek... Çağrıda, "Günümüz koşullarında uluslararası dayanışma, emekçilerin yürüttüğü savaşımların başarısı için belirleyici önemdedir. Bütün dünyada işçilerin ve sendikaların uluslararası dayanışmasını geliştirip güçlendirmek için hep birlikte çalışıp işbirliği yapalım!" dendi.

Eylem birliği istemi forumun daha başında en önemli konuydu. 11 Kongrede DSF Genel Sekreterliğine yeniden seçilen İbrahim Zekeriya, sunduğu çalışma raporunda, "Dünyamızın üç büyük uluslararası sendikal örgütünün liderleri biraraya gelip silahlanmaya son vermenin, herkese iş ve ekmek sağlamanın, bu uğurda güçlerimizi birleştirmenin yollarını arayıp bulabilselerdi, bugün sendikalarda örgütlü 500 milyon emekçinin muazzam gücünü seferber edebilselerdi, bugün pekçok sorunun çözümü için

Arkası 9. sayfada

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal'**ın konuşmasından: "Başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi kesimlerin demokrasiden yana tüm güçlerin rejime karşı hoşnutsuzluğu ve muhalefeti yükseliyor. Yükselen bu tepkiler yer yer protestolara, yığın eylemlerine dönüşüyor. Türk-İş konfederasyonu geçtiğimiz Şubat ayında başlattığı protesto eylemlerini sürdürme kararı aldı. İşçiler ve bir çok sendika Türk-İş'in genel grev kararı alması ve uygulamasını istiyor.**

Bu nedenle biz geleceğe güvenle bakıyoruz. İşçi sınıfının ve halkımızın diktatörlüğün her fırsatta örmeye çalıştığı korku duvarını yıkarak demokrasiyi kazanacağına ve bu günlerin uzakta olmadığına yürekten inanıyoruz.

"12 Eylül darbesinden sonra diğer sendikal örgütlerle birlikte Dünya Sendikalar Federasyonu da işçi sınıfımızla, DİSK'le ve Türkiye demokrasi güçleriyle çok yönlü bir dayanışma içinde oldular. DSF'nin bu kardeşçe dayanışmasına işçi sınıfımız yüksek bir değer biçiyor.

11. Dünya Sendikalar Kongresi'nin Türkiye Halkı ve İşçileriyle DAYANIŞMA MESAJI

Türkiye'de askeri darbenin altıncı yıldönümünden birkaç gün sonra toplanan 11. Dünya Sendikalar Kongresi, sendikal haklar ve demokratik özgürlükler için, çalışma ve yaşam koşullarının kötüleşmesine ve işsizliğe karşı güç koşullar altında sürdürdüğünüz savaşımlarla tam dayanışma içinde olduğunu ilan eder.

Uluslararası deneyimin özellikle 1 Mayıs'ın yüzüncü yıldönümü olan bu yılda gösterdiği gibi, sendikal hakların uygulanmadığı koşullarda işçilerin ve halkın çıkarlarını etkin bir biçimde korumak olanaksızdır. DİSK ve sendikalarının faaliyetlerinin askıda tutulduğu, onlara karşı davanın yıllardır sürdürüldüğü ülkenizin ne durumda olduğunu biliyoruz. Uluslararası çalışma örgütünün belirlediği uluslararası çalışma ilkeleriyle çelişki içindeki yeni anayasa ve yeni sendika yasalarıyla dayatılan kısıtlamaların, çalışma ve yaşama koşullarını iyileştirmek için öne sürdüğünüz istemlerin elde edilmesi önünde çok ciddi bir engel oluşturduğunu görüyoruz.

Ayrımsız tüm uluslararası sendikal hareket bu kısıtlamalar ve sendika düşmanı baskıları mahkum etmiştir.

"Ekmek, barış, özgürlük" biçiminde özetlediğiniz kaygılarınız ve hedefleriniz kongremizin çalışmaları içinde yer almaktadır. Onlar bizim de hedeflerimizdir.

-Ücret ve diğer haklar için giriştiğiniz savaşımlarla,

-Özellikle genel grev hakkı dahil gerçek bir grev ve toplu sözleşme haklarını içeren sendikal hakların tanınması için,

-DİSK davası sanıklarının tümünün aklanması, konfederasyon ve üye sendikaların haklarının, para ve mal varlıklarının iade edilmesi için,

-Dış ülkelere göç etmek zorunda bırakılmış sendikacıların ülkeye koşulsuz ve güvence altında dönebilmeleri için, eksiksiz dayanışmamızı ve etkin desteğimizi daha da güçlendirme yükümlülüğünü üstleniyoruz.

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Ekim 1986

Parti içi yaşamın aynası:

BATI AVRUPA'DA PARTİ ÖRGÜTLERİ

Hüseyin ALEV
TKP MK Politik Büro üyesi

Batı Avrupa parti örgütlerimizde konferans tezlerinin tartışılması artık başladı. Hollanda'daki komünistler ara konferanslarını bile tamamladılar ve ülke çapında konferansın hazırlıklarına koyuldular.

Hollanda'daki komünistlerin ara konferanslardaki örnek hazırlık ve çalışmalarını, sanırız diğer parti örgütlerimiz yalnız yinelemekle kalmayacaklar, bu ilk örneğin tüm olumlu yanlarını çok daha ileriye götürmeyi de başaracaklardır. Burada söz konusu olan, sorumlu organlardan, tek tek üyelere kadar herkesin, parti politikasına aktif katkıda bulunma yönündeki çabaları, tüm sorunlara eleştirel yaklaşım göstermedeki cesur tutumları, aynı zamanda özeleştiri ve partililik ruhunda hareket etmedeki dikkatleridir.

Ulusal Konferans çalışmaları, dikkatlerimizi bir kere daha Batı Avrupa'daki parti örgüt sorunlarına çevirmek için iyi bir fırsat oldu. Bu gerçekten de bir fırsattır, çünkü şimdi dikkatlerimizi tek tek kadrolarla ilgili dar değerlendirmelerden, son derecede sınırlı yerel olumsuz örneklerden, haklı ya da haksız tereddüt ve güvensizliklerden, hatta bazen parti içi yaşamı zehirleyen asılsız astarsız söylentilerden, gerçek sorunlara çevirebiliriz ve çevirmeliyiz.

"Ulusal Konferans tezlerinin tartışılması, (...) politikamızın Leninist temellerinin, parti yaşamının Leninci normlarının özümsenmesine yönelik olmalı, daha yüksek bir parti eylemine ve daha olgun bir parti yaşamına yol açmalıdır." (H.Kutlu, Atılım, 1 Ağustos 1986)

I

Batı Avrupa'daki örgütlerin konferanslarında elbette temel ödev, Ulusal Konferans Tezlerinin tartışılması, parti politikasının zenginleştirilmesidir. Bu temel ödevi hiçbir yerel özellik, ya da Batı Avrupa'daki pratikle bu politik doğrultuları bağlamadaki zorluk gibi gerekçeler örtmemelidir. Hele örgüt içi sorunlar parti politikasının tartışılmasını engellememelidir.

Kadroların doğrudan ülkeye yönelik politik sorunlara, içinde bulundukları somut koşullar nedeniyle ilgi duymayacağını, o nedenle tartışmaların formel kalacağını düşünmek herhalde doğru olmayacaktır. Yığın örgütleri için haklı olan bu kaygı, parti için kabul edilemez. Komünistler nerede olurlarsa olsunlar, yerelcilikten kendilerini kurtarmalarıyla, hem uluslararası sorunlara, hem de ülkedeki toplumsal gelişme sürecine ilişkin teorik, politik, pratik sorunlara büyük bir sorumluluk, dikkat ve ilgiyle yanaşmalarıyla da diğer insanlardan ayrılmaktadırlar. Buradan çıkan sonuç şudur: **Ulusal Konferans tezlerinin tartışılmasındaki canlılığın, yaratıcılığın, katkıların derecesi, her örgütün partililik bilincinin ve politik olgunluğunun da ölçütü olacaktır.** Kuşkusuz B.Avrupa örgütlerinin önünde, yerel ve özgül ödevler duruyor. Işte bu ödevlerle parti tezlerinde ortaya konan çizgi arasında organik bağı kurma becerisi tartışmalara verimlilik sağlayacaktır. Deney şu gerçeği açıkça göstermiştir: B.Avrupa'daki şu ya da bu parti örgütü, ne zaman ülkedeki parti eylemine ilgisiz kaldıysa, partinin genel politik doğrultusu üzerine dikkatini gevşettiyse, o örgütte komünistler yerel çalışmalarda da başarısızlığa uğramakta; ülkedeki politik perspektif bilinçlerde bulanıklaştıkça, B.Avrupa'daki parti faaliyetinin de anlamı silikleşmekte, kadrolar amacı belirsiz bir çalışma içinde oldukları kanısına kapılarak eylemsizleşmektedirler. Eylemsizlik, yığınlardan kopukluk ise partiyi iç sorunlara iten en temel etkendir.

Parti örgütlerinde şu ya da bu ölçüde varolan sorunları ön plana çıkarma eğilimi, sık rastlanan bir olgudur. Tezlerin aktif tartışması yerine, bunları biçimsel olarak onaylamak ve örgüt içi sorunların ayrıntılarına, birçok durumda kişisel anlaşmazlıkların kaosuna dalmak, herhalde en kabul edilmeyecek tutum olurdu. Gerçekte parti çizgisinin kollektif ve canlı bir şekilde tartışılması, bir kere daha açıkça parti kadrolarımızın ideolojik ve politik bakımdan birliğini kanıtlayacak ve parti tezleri üzerindeki birlik, örgüt içi sorunların çözümüne sağlam bir temel oluşturacaktır. Elbette bu yalnızca bir temeldir ve örgüt içi her bir sorunun çözümüne bu temele dayanarak somut yaklaşım gerekmektedir. **Konferans sürecinde her parti örgütünün başarısı, kadroları parti tezleri temelinde birleştirmeleriyle ve bu birliğe dayanarak, kendi iç örgütsel sorunlarını çözmeleriyle ortaya çıkacaktır.** Her kollektife ortaya çıkabilecek türden sorunları, tezlerin yaratıcı, canlı ve verimli tartışılmasının önünde bir engel olarak görmek yerine, bu tartışmayı, dar örgüt içi ilişkilerin yarattığı sorunları çözmenin aracına dönüştürmek olanaklıdır ve zorunludur. Yine deney gösteriyor ki, eğer kadrolar partinin ülkedeki politik eyleminin derin teorik anlamını ve devrimci amaçlarını kavramamışlarsa, kendilerini işte asıl bu faktörün birleştirdiğini de gözden kaçırmakta, işçi sınıfının savaşı açısından birincil olmayan, hatta bazen hiçbir önem taşımayan nedenleri anlaşmazlık konusu yapmaktadırlar. Bir parti toplantısında iç sorunlara boğulan üyelere parti sekreterlerinin yaptığı uyarıyı aktarmak, sanırız yararlı olacaktır: "Gözlerinizi ülkeye çeviriniz yoldaşlar, o zaman yüzünüze temiz, canlı, devrimcileştirici bir rüzgar çarptığını hissedeceksiniz."

B.Avrupa'daki parti örgütlerimizin ulusal konferans tezlerine zenginleştirici katkılar yapacaklarından, politik, ideolojik olgunluğumuzu kanıtlayacaklarından kuşku duymak için hiçbir nedenimiz yoktur.

II

B.Avrupa'daki parti örgütlerinin konferanslarında yerel örgütlerin çalışmalarının değerlendirilmesi ve parti içi yaşama ilişkin sorunların ele alınması da sözkonusu olacaktır. Biz burada yalnızca parti içi yaşama ilişkin sorunlar üzerine kimi düşüncelerimizi dile getirmekle yetineceğiz.

Parti içi yaşamla ilgili sorunlar, bütün komünist partilerin her zaman dikkat merkezinde olmuştur. SBKP'nin tam da bu isimle bir yayın organı çıkarması elbette raslantı değildir. Parti içi sorunlardan söz ettiğimiz zaman, sınıf düşmanına, antikomünizme fırsat vereceğimiz yolundaki gereksiz korkuyu bir yana atmanın zamanı gelmiş ve geçmektedir. Parti içi yaşamın partinin başarılı savaşımındaki rolü sanılandan çok daha fazla belirleyicidir. Bunun temelinde komünistlerin tüm hayatlarını proletarya davasına adamışlıkları yatar. (Bir komünistin, nice uyuşmadığı görüşlere ve bu görüşlere karşı sert eleştirilere rağmen, partisinden kopmamakta ayak diremesini, onun "içerde" bozgunculuk yapmak amacına değil de, eleştirdiği partisinden başka, özel bir hayatı olmadığı gerçeğine bağlamak sanırız -çok istisnai durumlar hariç- isabetli olacaktır.) Bu, parti tüzüğünün üyeliğe ilişkin maddesinin, hiç bir burjuva partisinde olmayan derin anlamıyla bağlı bir gerçektir. Bir komünistin parti dışında soluk alıp verdiği başkaca bir hayat yoktur. Politik eyleminden, özel yaşantısına kadar ▷

AÇIKLAMA

Hollanda'daki komünistlerin ara konferansları yapıldı. Tüm parti üyelerinin katıldığı ara konferanslarda, YK'nin Hollanda'daki örgüt çalışmalarını değerlendiren ve parti içi yaşama ilişkin sorunları çözümleyen raporu ve parti Ulusal Konferans Tezleri yaratıcı, eleştirel ve özeleştirel bir ruhta tartışıldı.

Ara Konferanslarda, YK'nin tüm parti örgütlerinin eğilimleri alınarak önerdiği ülke konferansına katılacak delege adayları bir üyenin çekimser oyuna karşılık oy birliği ile seçildi.

19 Eylül 1986

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

her konuda parti ve işçi sınıfı önünde hesap verme andı içmiş, sorumluluk yüklenmiş bir komünist için parti içi yaşam herşey demektir. Sıradan insanların, her gün evlerinde çözdükleri sorunları bile, biz komünistler partimizin içinde çözmek zorunda olduğumuz için, parti içi yaşama ilişkin sorunları açıklıkla konuşmak; bizim zayıflığımızı değil, tam tersine gücümüzü, parti içinde insana, onun politik, ideolojik, kültürel ve özel sorunlarına gösterdiğimiz kaygıyı kanıtlar.

Parti içi yaşam normlarının doğru bir biçimde uygulanması komünistlerin tüm yaşamlarının, kafa ve ruh sağlıklarının güvencesidir. Parti içi yaşamın zehirlenmesi komünist için ölüm demektir.

Işte bu nedenlerle, büyüdüğünde, parti içi yaşamı zehirlemeye aday en küçük bir sorun bile her parti örgütünün derhal çözmek için harekete geçmesini gerektiren bir sinyaldir. Sorunsuz parti, örgüt halindeki cesettir. Fakat bu gerçeği olur olmaz yinelemek bize hiçbir şey kazandırmaz. Sorunlarla koyun koyuna yaşamaya alışmak da, sorunları "demir yumrukla" sözde çözmek de, parti içi yaşamın sağlıklı gelişimine hizmet etmez.

B.Avrupa parti örgütlerimizin konferansları, her bir örgütte parti yaşamının sağlıklı bir şekilde yeniden kurulmasına, geliştirilmesine umarız ciddi bir katkıda bulunacaktır.

III

Parti içi sorunlardan söz edildiği zaman akla genellikle şu soru takılıyor: "5.Kongre'den sonra hala parti içi sorunlar mı?" Ve hemen arkasından "sorunlardan" kurtulmanın kestirme yollarını düşünenlerin "sorun" çıkaranlara karşı öfkesi ile "demek ki, parti sorunları çözemiyor" yolunda güvensizlik yayanların yakınmaları işitiliyor.

Bu yaklaşımlarla parti içi yaşam normlarını başarıyla uygulamanın, önümüze çıkan sorunları doğru bir şekilde analiz edip çözmenin olanaksızlığı açıktır. Öfkeyle kalkan, zararla oturur, aynı zamanda partiye güvensizlik yayan kendisine güvensizlik duyulmasına razı olmak zorunda kalır. Sorunlara açık kafayla bakmalı, nereden nereye geldiğimizi ve ne yapmak istediğimizi serinkanlılıkla kavramaya çalışmalıyız.

Partimizin 5. Kongresi, birçok alanda olduğu gibi, parti içi yaşamda köklü değişimlerin de yolunu açtı, Kongre ile birlikte parti içinde gerçekleştirilen dönüşümlerin tüm tarihsel kazanımlarımızın ve ana doğrultumuzun temelinde bize yeni olarak ne verdiklerini burada kısaca özetlemeyi denemek istiyoruz.

Birincisi, partinin değişmez doğrultusu Marksizm-Leninizm, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine sımsıkı bağlı kalan parti, yeni olarak, her türlü şematizm ve dogmatizm belirtisini ortadan kaldırmaya, süreklilik içinde yaratıcı geliştirme ilkesi temelinde teoriyi ülke koşullarına uygulamaya yöneldi. (Bak: H.Kutlu yoldaşın, Yol ve Amaç, sayı 11'deki yazısı) Barış ve savaş sorununda, demokrasi ve devrim sorununda, bağlaşıklık sorununda vb. yeni yaklaşımlar geliştirildi. Bu, parti kadrolarının eğitiminde temel bir yenilenmenin koşullarını hazırlamıştır.

İkincisi, partinin değişmez örgütsel ilkesi olan demokratik-merkeziyetçilik ilkeleri temelinde, her zaman Leninci disipliniyle nitelenen partimiz, parti içi demokrasinin genişletilmesi yolunda ileri adımlar attı. Parti yaşamından kişisel yönetim, buyrukçuluk, eleştirinin önünü kesen dayatmacılık belirtilerini ortadan kaldırma yolunda çabalar harcandı. Merkez organlarının düzenli toplanmaları, büyük kısmı ülke parti yönetici kadroları ile olmak üzere, parti örgütleriyle Genel Sekreterliğin kongreden bu yana yaptığı 400'den fazla görüşme, yerel örgütlerde parti kararlarıyla yapılan tartışmalar ve en son Ulusal Konferans hazırlıkları parti içi demokrasinin geliştirilmesinde önemli köşe taşlarıdır. B.Avrupa'da konferans delegelerinin seçimle B.Avrupa Parti Konferansına gönderilmesi uygulaması bu adımlardan biridir.

Üçüncüsü, partimizin, her zaman ilan ettiği üst organların tüm partiye ve her bir örgütün bir üst örgüte sürekli hesap vermesi ilkesi temelinde, şimdi parti kongreden bu yana yukardan ve aşağıdan kontrol sistemini geliştirmeye çalışmaktadır. Alınan kararların ne ölçüde yerine getirildiğini kontrol edebilmek için parti, kararların, planların gizliliği bozmayacak şekilde açıklığı (aleniyeti) ilkesini yaşama geçirmek için önlemler alıyor. Bu amaçla şimdi parti içi enformasyon bülteninin yayınlanması planlanıyor. Aynı zamanda tüm örgütlerin sistemli rapor vermesi için önlemler uygulanıyor.

Dördüncüsü, partinin ideolojik, politik ve örgütsel birliği kongreden bu yana yeni bir aşamaya yükseldi. Parti birliğinde şimdi, bilinçlilik faktörü daha da ağır basıyor ve geçmişte parti birliğinin korunmasında başlıca faktör olan inanç, bu temelde yeni bir rol oynuyor. Yeni kuşaktan komünistlerin ruhsal eğitiminde partimizin coşku verici savaşımı, komünistlerin cesaret örnekleri, anılar partiye bilinçli bağlılığı yepyeni tarzda pekiştiriyor.

Bütün bu dönüşümler B.Avrupa parti örgütlerinin çalışmalarına da yansıyor. Ülkedeki parti örgütlerimiz, B.Avrupa'da çalışan yoldaşlarımızın çalışmalarını her zaman büyük bir ilgiyle izliyorlar. Ağır koşullarda çalışan partililer, yurtdışındaki gücümüzü, en karanlık günlerde savaşımın büyük bir moral desteği olarak görmüşler, binlerce kilometre uzaktaki yoldaşlarını her zaman yanı başlarında hissetmişlerdir. B.Avrupa'daki kadrolarımızın ülkedeki barış ve demokrasi savaşına katkılarını küçümsemeye kalkmak, tüm partiye karşı yapılmış bir haksızlık olurdu. Gerçekte izin verilemeyecek bu ölçüdeki nice zayıflık ve hatalara karşın, B.Avrupa'da şimdiye kadar ulaşılamayan bir örgütsel düzeye yükseldik. Darbeden hemen sonra ciddi şekilde zayıflayan parti örgütlerimiz Kongreden sonra hızla toparlandılar, eski kadrolarla, politik göçmen kadrolar arasındaki uyumsuzlukları başarıyla aştılar. Partinin 65. Kuruluş yıldönümünde tüm bu sonuçlar somut bir şekilde gözler önüne serildi.

Kongre ile şimdi gelinen nokta kanımızca böyle de ifade edilebilir.

"Bir komünist partisinin yaşamındaki evreler birbirinden bıçakla ayrılır gibi ayrılamaz... Kazandığımız şey henüz bir meydan savaşı değil, benzetme yapmak gerekirse, belki küçük bir tepedir. Ama bu tepenin stratejik bir tepe olduğundan kuşku duymamak gerekir." (H.Kutlu, Atılım, 1 Ağustos 1986) parti ölçüsünde gerçekleştirilen bu **dönüşümler,** henüz nitelikçe yeni tam bir **değişim** anlamına gelmiyor. Parti böyle bir değişime yönelmiştir, fakat onun gerçekleşmesi için uzun yıllar boyunca oluşmuş alışkanlıkları, artık gününü doldurmuş gelenek ve yöntemleri, üstelik dört yanımız düşmanla çevrili bir durumda, en umulmadık anda ortaya çıkan iç ve dış, nesnel ve öznel yeni engelleri sabırla aşmak gerekiyor. Pratik bize, kongrede önümüze koyduğumuz hedeflere ulaşmanın umulandan daha zor olduğunu, çok daha sistemli, realist adımlar atmamız gerektiğini, partinin "canlı bir organizma" olduğunu unutmadan, öne konan parti yapısına ilişkin ödevlerin arasından en belirleyici olanını ustalıkla seçmek gerektiğini, tüm güçleri bu ödevin çözümüne seferber etmenin zorunluluğunu daha açık öğretiyor. Parti gerçekten canlı bir organizmadır ve onun mükemmelleştirilmesi salt kararlarla, bir günde gerçekleşemez. Parti kuruculuğunun ödevleri, tüm parti üyelerinin örgütlü, bilinçli, kollektif çabalarını gerektiriyor.

Üstelik, **parti içinde her alanda yenilik çabaları, beraberinde kendine özgü sorunları da doğuruyor.** Kadroların yönetim stilinde düne kadar dikkati çekmeyen, destek bulan kimi özellikler partinin başlattığı yenilenme süreci içinde, giderek bu yenilenme çabasına ters düşmeye başlıyor. Bu durum, kimi kadroların yeni çalışma tarzı üzerine parti merkez organlarınca ortaya konan görüşlerin önemini kavramasını zorlaştırıyor, onların kendilerini yenilemelerini engelliyor. Aynı zamanda, bu yenilenmenin sonuçlarını görmek isteyen kadrolarda hayal kırıklığı ortaya çıkabiliyor ve böylece onların sıralarında, partiye karşı güvensizlik yayan çevreler için elverişli etkileme olanakları doğabiliyor. Bunun tipik örneği bir Güney Avrupa ülkesindeki parti örgütümüzde ortaya çıkmıştır. Kimi yoldaşlar, yönetici kadronun tutumuna parti disiplini gereği uyarken, kimi yoldaşlar ise derin bir hayal kırıklığına uğramış ve hemen arkasından bu yoldaşların sıralarında dışımızdaki parti yıkıcısı çevrelerin aktifliğinin arttığı görülmüştür.

Şurada ya da burada ortaya çıkan olumsuz gelişmeleri, "bunalım", "yozlaşma" diye tanımlama alışkanlığı, yeni bir eğilim değildir. Bunalım, yozlaşma görme meraklısı pek çok çevre vardır. Bu yaklaşım, burjuva ideologlarının tüm dünya komünist hareketi için geliştirdikleri teorilerin yansımasından başka bir şey değildir. Partinin karşı karşıya geldiği sorunların bir kısmı 5. Kongre öncesi olumsuzlukların izleri ise, büyük bir kısmı ortaya çıkan yeni duruma ayak uydurma esnasındaki sancıların, yeni bir çalışma tarzına geçmekteki gecikmelerin ya da bu geçişin yarattığı kaçınılmaz arayışların sonuçlarıdır. **Sorunların bu tür-**

lüleri, partinin olgunlaşmasının sorunlarıdır.

IV.

"Durum değiştiyse ve biz başka türden görevleri çözmek zorundaysak, o zaman geriye bakmamalı ve dünün yöntemleriyle bunları çözmeye çalışmamalıyız. Sakın bu denenmesin, başarılamayacaktır." Lenin'in bu yöntemsel bakımdan büyük önem taşıyan sözleri bizim partimiz için de günceldir. (Lenin, Toplu Yapıtlar c.44, s.324, Rusça)

Pratik şimdi komünistlerin çok daha değişik, yeni bir çalışma tarzına geçmelerini acil bir ödev olarak önümüze koymuştur. Gerek uluslararası duruma ilişkin gelişmeleri, gerek ülkemizdeki durumu şimdi çok daha ayrıntılı, yeni bir tarzda ele alıyoruz. Bu kaçınılmazlıkla, geçmişten çok daha farklı bir şekilde kadroları düşünmeye, görüşlerini dile getirmeye teşvik etmeyi gerektiriyor. Aynı zamanda nesnel olarak kadrolar arasında böylesine karmaşık sorunların tartışması sırasında farklı görüşler ortaya çıkıyor. **"Eğer farklı düşüncelere karşı bir kollektifte hoşgörü yoksa orada ne kollektiflik, ne parti içi demokrasi, ne de parti disiplini olabilir. Böyle bir hoşgörü yoksa, kollektif düşünce geliştirme de, partinin ideolojik-politik gelişmesi de mümkün olamaz."** (Tezler, s.56)

Şunu da ifade etmek gerekiyor. Parti içinde hoşgörü, tezlerde açıkça belirtildiği gibi, asla kadroların birbirlerinin hatalarını, zayıflıklarını karşılıklı hoşgörmeleri gibi bir anlamda anlaşılmamalıdır. Tam tersine, şimdi bu türden esnafça hoşgörüye son vermek gerekiyor. Burada söz konusu olan her bir parti örgütünün rolünü ve sorumluluğunu yükseltmek, onları ve her bir parti üyesini daha da aktif bir şekilde parti çizgisinin hazırlığına çekmektir. Bu, yönetici yoldaşlardan yeni türden çalışma talep ediyor.

"Herkesten önce komünistler kendilerini yenileyebilmelidir. Yeni bir anlayış ve yeni bir davranış geliştirebilmelidir." (Tezler, s.51) Her yönetici kadro, sorunlara nisbeten şematik yaklaşılan dönemde göze batmayan dar pratikçi çalışma tarzını bırakmalı, kendisini teorik bakımdan aralıksız geliştirmeli, kadroların kafalarını aydınlatan, onları pratikte karşılaştıkları sorunları bilimsel temelde analiz edebilecek şekilde eğitebilen, gerçek politik önderler haline gelmelidirler. MK bu alanda kendi payına düşen eksiklikleri gidermeye, yoldaşlara yardımcı olmaya çalışmaktadır. Geçmişte, kaçınılmaz olan fakat artık bugün buyrukçuluk olarak görülmesi gereken yönetim alışkanlıkları kırılmalı, kadroların duygularına değil, bilinçlerine hitap edilmelidir. Dün, parti örgütlerinin henüz kurulduğu dönemlerde, daha sonra, darbeyle birlikte yeniden toparlanma döneminde operatif olan, ve hala yoldaşlarımızın üzerinde izleri devam eden kişisel yönetim yöntemlerine kesinlikle son verilmeli, kollektif yönetim formel değil, özlü biçimde gerçekleştirilmelidir. Partinin ciddi sorunlarla boğuştuğu, fraksiyonculuğa karşı savaş açtığı dönemlerde, haklı gerekçelere dayanan kadro politikasının yerine, tüm kadroların potansiyellerinden yararlanmayı sağlayan bir politika geçirmek için bilinçli adımlar atılmalıdır. Geçmişte sözde devrimci, görünüşte masum "eleştirilerin" arkasına parti yıkıcılarının nasıl gizlendiğini gören, acı tecrübelerden geçen kadroların eleştiriye ve eleştiri yapana karşı belli belirsiz güvensizlik duyması, şimdi artık kökten değişmeli, yönetici kadrolar eleştiriyi teşvik etmelidirler. Bu ve benzer **tüm alanlarda eskiyen, ömrünü dolduran, artık ayak bağı olan her şeyi atmak, yeni bir çalışma tarzına yönelmek gerekiyor.**

B.Avrupa'daki kadrolarımız deneyimlidir ve alışkanlıklara, eskimiş yöntemlere, kör geleneklere teslim olmayacak kadar genç, yeniye açık, devrimci komünistlerdir. Eğer biz onlara inisiyatif tanırsak kadrolarımız yapıcı eleştiriyle yıkıcı propagandayı, sözüyle özü bir komünistle demagogları birbirinden ayırmayı mükemmel bir şekilde başaracaklardır.

Şimdi önde duran ödev, ayrıntılara takılmadan, tüm Batı Avrupa parti örgütleri ölçüsünde partiyi bu yepyeni çalışma tarzını uygulayarak güçlendirmenin somut yollarını araştırmaktır. Biz buradan yoldaşlarımıza ahlaki vaazlarda bulunmak istemiyoruz. Içi kof "kardeşlik", "birlik, beraberlik" nutuklarına hiç birimizin ihtiyacı yoktur. Bize gerekli olan yalnız sorunlar üzerine tartışmak değil, fakat akıllıca düşünülmüş, realist, amaca uygun bir plandır, böyle bir planı uygularken tavizsiz savunacağımız ilkelerdir. Tüm bunlar, B.Avrupa parti örgütlerinin kollektif çabalarıyla kazanılabilir.

M.Suphi tezlerinde şu satırları okuyalım: **"Batı Avrupa parti örgütlerinin yapısı kendine özgü biçimler almalıdır. Parti örgüt ve üyelerinin niteliğinin yükseltilmesi... sağlanmalıdır."** (M.Suphi Tezleri, s. 127) Konferanslarımızda, parti 5 Kongresinin bu kararını hayata nasıl geçirdiğimizin açık sözlü bir bilânçosunu yapmalı ve bu kararı tümüyle uygulamak için yaratıcı öneriler geliştirmeliyiz. **Kadroların yeniden eğitimi** alanında, parti örgüt yapısının kendine özgü biçimlerini yaratma, yani **yeniden örgütlenme** alanında ortaya çıkan sorunların, geçikmelerin parti içi sorunlarla bağını kavramak kanımızca bizi yapıcı, işe dönük sonuçlara götürecektir.

Parti yaşamına özgü ilkeler, ancak olumlu iş sırasında canlanır, bilince çıkar, sağlam gelenekler haline gelebilir. parti içinde açıklık, denetim dışı tek bir örgüt, tek bir kişi bırakmama, eleştiri ve özeleştiri, parti içi demokrasinin genişletilmesi, parti disiplininin ödünsüz uygulanması, alçakgönüllülük, yığınlarla bağlanma, onlara politik önderlik etme yetenekleri ve daha sayabileceğimiz tüm ilkeler, ancak olumlu iş sırasında ve her birinin uğrunda savaşım vererek ete kemiğe bürünebilir.

B.Avrupa parti örgütlerimizin konferanslardan, partiyi güçlendirmenin somut yollarını bularak ve parti içi yaşamı her türlü zehirleyici yaklaşımlardan arındırarak çıkmalarını beklemek hakkımızdır. Yeteri kadar gücümüz vardır.

Sonuç:

Ülkedeki politik durumla ve sol güçlerin ilgiyle izlediğimiz arayışlarıyla bağlı olarak yeni bir olguya değinerek yazımızı bitirmek istiyoruz.

Istikrarsız da olsa, her an yeni saldırılarla yüzyüze de bulunsa, ülkedeki legal olanakların genişlemesine paralel olarak, B.Avrupa Parti Örgütlerimiz yeni bir işlev kazanmıştır. Bu, partinin iç yaşamını tanıtmaktır. Ulusal Konferansta biz, **"Partimizi yapabildikleri ve yapamadıkları ile halkımızın önüne koyacağız."** (H. Kutlu, MK. 6. Plenumu Açış Konuşmasından, s. 21) Bu, parti içi yaşamın gerçekleriyle de ilgilidir.

Arayış içindeki geniş sol çevreler, şimdi tüm sol partileri tanımak istiyor. Yalnız programlarıyla değil, ve yalnız rejime karşı savaşlarıyla değil, fakat örgüt içi durumlarıyla, nasıl yönetildikleri, sorunlara nasıl yaklaştıkları, nasıl tartıştıkları ile bilmek istiyor. Bu isteğin karşısına, "Leninist örgüt modeli" üzerine açılan tartışmalarla çıkılıyor. Genç kuşaklar karalanmak istenen Lenin'ci parti ilkelerini bilmiyor, ama öğrenmek istiyorlar.

Gizlilikte çalışan ve her halde kısa erimde aynı tür çalışmayı mevcut rejimin saldırısı altında yürütmek zorunda olan bir parti için durum oldukça karmaşıktır. Söz konusu tartışmayı sürdürenler, illegaliteye karşı ürküntü duyuyor, hatta kimileri bu türden çalışmayı demokrasiyle, örgüt içi demokrasiyle bağdaşmaz bir örgütsel yapıya yol açtığı için eleştiriyor:

Gerçek bu mudur? Kuşkusuz TKP'nde parti içi demokrasi illegalitenin getirdiği nesnel koşullar tarafından biçimleniyor. Ama öz bakımdan TKP, şimdi var olan tüm yasal partilerden yüz kat daha demokratik bir işleyişe sahiptir. Fakat sorun, bu gerçeğin partimizi tanımak isteyen geniş çevrelere anlatılması sorunudur. Itiraf etmeliyiz ki, bu konuda biz ciddi güçlüklerle karşı karşıyayız.

Işte bu güçlükleri aşmakta, B.Avrupa'daki parti örgütlerimiz şu sırada çok önemli bir rol oynayabilirler. **TKP'nde parti içi yaşamın aynası bir bakıma, nispeten serbest çalışan B.Avrupa parti örgütlerimizdir.** Işte Konferans sürecinde bu ayna, açık, kesin, komünist uzlaşmazlıkla, fakat yapıcı, gerçeğe bağlı, fakat partilik ilkesi temelindeki tartışmalarla, partimizin tümündeki iç yaşamı ne ölçüde doğru yansıtabilirse, gizliliğe zorlanmış partimizin hakkındaki önyargıları yıkmak, anti-komünizmin yarattığı "şefler diktatörlüğü", "despotizm", "tepeden inmecilik" türünden iftiraları yanıtlamak o ölçüde mümkün olacaktır.

Batı Avrupa parti örgütlerimiz, tüm parti içi yaşamın aynası olabilirler mi? Konferanslar işte bu soruya açık bir yanıt vermemize olanak sağlayacaktır ve biz şimdiden Hollanda'daki komünistlerin konferanslarından hareketle, sonuca iyimserlikle bakıyoruz.

Hollanda'daki Çalışmaların Değerlendirilmesi Üzerine YK Raporundan

Genel olarak değerlendirildiğinde komünistlerin Hollanda'daki örgütünün 5. Kongreden bu yana politik çalışmalarını iyileştirmek ve güçlendirmek yolunda önemli adımlar attığını söyleyebiliriz. Ne var ki, olanaklarımızı ve potansiyellerimizi dikkate aldığımızda bunu yeterli görmek mümkün değildir. Partimizin Ulusal Konferans süreci içinde bu yetersizliğimizin başlıca nedenlerini, ana sorunlarımızı kollektif bir biçimde tartışmak, bunları bilince çıkarmak ve çözüm yollarını aydınlatmak konferansın önümüze koyduğu görevlerden biridir.

Ülkemizdeki politik gelişmeler, faşist diktatörlük koşulları, partimizin karşı karşıya kaldığı sorunlar ve 5. Kongre ile önümüze koyduğumuz hedefler bir bütün olarak değerlendirildiğinde bizim B.Avrupa'daki politik faaliyetimiz açısından **yeni** bir durum söz konusu idi.

Bizim değerlendirmemiz o ki, B.Avrupa genelinde olduğu gibi Hollanda Örgütü'müz de bu yeni dönemin öne çıkardığı görevlere politik, örgütsel açıdan ve kadro planında yeterince hazırlıklı değildi. Ayrıca dönemin öne çıkardığı görevleri bilince çıkarma, kavrama ve çözüm yollarını geliştirme çabalarımızda yeterli düzeyde ve hızda olmadı.

Bu sorun temelde komitemiz dahil, komünistlerin Hollanda'daki örgütünün her kademesinde varolan, politik yöneticilik düzey düşüklüğü ile bağlıdır.

Hollanda örgütü genelinde partimizin 5. Kongresinin belirlediği yeni programımızı ve bu doğrultuda geliştirilen parti politikamızı teorik temelleriyle birlikte kavrama düzeyi yeterli değildir. Bütün örgüt kademelerinde parti yayınlarını düzenli okuma, önemli yazı ve makaleleri birim toplantılarında ele alıp tartışma ve parti içi eğitim ve aydınlatma çalışmaları çok yetersiz kalmaktadır. Yukarıda değindiğimiz dönemin getirdiği politik görevleri bilinçle kavramadaki eksiklik ideolojik çalışmalarımızın politik görevlerle bağlı olarak ele alınmamasını beraberinde getiriyor. Bu durum parti politikasını özümseme ve yaşama geçirme sürecinin somut yaşamla, pratik politik faaliyetle bağını koparıyor. Parti politikasını içinde bulunduğumuz koşullara yaratıcılıkla uygulama görevini olumsuz etkiliyor. Bu nedenle parti içinde sürdürdüğümüz eğitim, aydınlatma çalışmalarının genel düzeyi, kimi kadroların sübjektif ilgi düzeyine bağlı olarak onların meraklarını giderici bir enformasyon aktarımının ötesine geçmiyor. Hatta kimi zaman bu çalışma, Avrupa' daki nesnel duruma ve gerçeklere uymayan boş bir çaba olarak görülebiliyor.

Politik çalışmada bir parti örgütünün önünde her zaman parti politikasını yaratıcılıkla uygulamak, içinde bulunduğu koşullara bu politikayı uyarlamak görevi vardır. Kuşkusuz B.Avrupa'da, Türkiye'den çok farklı koşullarda çalışan parti örgütlerimizin, parti politikasının somut yaşamla canlı bağlarını kurabilmek konusunda ek güçlükleri vardır. Bu durum bizim daha yaratıcı, somut koşullara daha büyük dikkat veren bir çalışma yürütmemizi zorunlu kılıyor. Bunun için yürüttüğümüz parti çalışmalarının politik amaçlarını sürekli gözönünde bulundurmak ve yığın bağlarını, yığın çalışmalarını güçlendirmek gerekiyor.

Politik görevleri kavramadaki eksikliğimiz ve bu sürece zamanında yeterince aktif müdahale etmede gecikmemiz Hollanda örgütünde, çok yaygın olmasa da, bir başka eğilime yol açtı. Bazı kadrolar nesnel koşulları, buna bağlı politik görevleri, parti çalışmasındaki yetersizlikleri kendilerine göre tanımlamaya başladılar. Bu durum nesnel koşulları gerçekçi bir biçimde yansıtmaktan uzak, soruna sübjektif yaklaşımların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu farklı yaklaşımların parti kollektifleri ve örgütsel kanallar içinde tartışılması yerine arkadaş "sohbetlerinde" konuşulması, kimi kadrolarda sorunların nedenlerini derinlemesine ve kapsamlı bir biçimde kavramaya yönelik kollektif bir çaba yerine iyi düşünülmemiş ve tartışılmamış yargıları "paylaşmak" biçiminde bir eğilime yol açtı.

Bir diğer önemli eksikliğimiz denetim sorunudur. Parti örgütünün her kademesinde alınan kararların uygulanma sonuçlarının değerlendirilmesi, görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin denetlenmesi son derece zayıf kalmaktadır. Parti örgütünde denetimin güçlendirilmesi sorununu daha sistemli ele almamız gerekiyor. Herşeyden önce bir parti biriminde herbir parti üyesinin görevi, çalışma alanı ve sorumluluğu belirgin olmalıdır. Her parti üyesi taşıdığı sorumluluk ve yaptığı çalışmalarla ilgili olarak bağlı olduğu örgüte hesap verme alışkanlığını kazanmalıdır. Her parti toplantısında yürütülecek çalışmalarla ilgili olarak somut kararlar alınmalı ve bu kararın yaşama geçirilmesi için görev bölüşümü yapılmalı, herbir üyenin yapacağı iş belirlenmelidir. Her parti toplantısının gündeminde mutlaka daha önceki toplantıda alınan kararların uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi maddesi bulunmalı ve yaşama geçmeyen kararların nedenleri üzerinde durulmalıdır. Her parti örgütü bağlı olduğu üst örgüte yaptığı çalışmalar üzerine düzenli rapor vermelidir. Ancak böylesi bir çalışma stili içinde yukardan aşağıya tüm parti örgütü içinde "iş üzerinde denetimi" gerçekleştirebiliriz.

Örgütsel kanalların dışında, bir komünist partisi için "olmazsa olmaz normları içeren Parti Tüzüğünü çiğneyerek kurulan ilişkiler partililik bilincinin bulanıklaşmasına, parti disiplinin zayıflamasına yolaçıyor. Parti normalarının aşındırılmasına, gizli çalışmanın zorunlu kıldığı kuralların ve yaşam tarzının tepe taklak edilmesine hoşgörü gösterilemez. Önümüzdeki dönem bu tür zayıflıkları gidermek için çok daha kararlı davranmak zorundayız.

Parti kadrolarının yerli yerinde ve verimli bir biçimde istihdam edilmesi sorunu ise, attığımız kimi olumlu adımlara karşın henüz çözülmüş değildir. Özellikle politik göçmen kadroların verimli bir biçimde istihdam edilememesinin bir çok nedeni var.

Geçtiğimiz dönemde parti örgütü içinde kimi sorunlar yaşadığımızı biliniyor. Bu sorunların temelinde başlıca iki faktör rol oynuyor. Birincisi kimi kadroların partimize karşı olumsuz önyargılar taşımalarının, 80 sonrası gelişmelerden ve gericilik döneminin sonuçlarından çok derinden etkilenmiş ol malarının yol açtığı sorunlardır. Bu kadroların sorunları partimizin izlediği politik, ideolojik çizgiye, Hollanda'da komünist faaliyetin öne çıkardığı sorunlara eleştiriler yöneltmekten çok, moral-örgütsel sorunlar olarak gündeme geliyor. Özünde bu sorun partimizin bugün yürüttüğü savaşıma ve geleceğe inançsızlık ve güvensizlik olarak yansıyor. İkincisi ise kimi kadroların bu dönemin gerektirdiği görevlere ve partililik niteliklerine uyum sağlayamamaları biçiminde ortaya çıkıyor.

Komitemiz "kimi sorunları olan ve partiye karşı eleştirileri olduğunu, hatta yeterince güven duymadığını dile getiren" kadrolara karşı sabırlı ve esnek bir tutumla, onları yeniden kazanmayı amaçlayan bir politikayla yaklaşmaya çalıştı.

Komitemiz insanları kazanmayı amaçlayan yaklaşımların doğru olduğuna inandığı gibi, açık ve dürüst olmayan tutumlara karşı da kararlı davranmanın doğru olduğuna inanıyor.

Bir yandan insanı kazanmayı öne çıkarmak gerekiyor. Öte yandan esnek politika adına parti normlarının ve disiplinin çürütülmesine, üyelik sorumluluğunun aşındırılmasına ve parti içinde liberal bir tutuma izin vermemek gerekiyor. Bunun yolu söz konusu kadroya objektif yaklaşabilmekten, eleştiri ve sorunlarını, bunun kaynağını doğru anlayabilmekten ve parti normlarından, ilkelerden ödün vermemeyi başarmaktan geçiyor.

Parti içinde arınma, bir bütün olarak parti çalışmalarında politik, ideolojik, örgütsel düzeyin yükselmesi, parti normlarının gelişmesi ve dışa yönelik eylemliliğin artması sürecine bağlı olarak, nesnel gelişme sürecinin bir sonucu olmalıdır. Kısacası partinin kollektif çalışma düzeyine ayak uyduramayanların, deyim yerindeyse eleğin altına düşmesi olarak ortaya çıkmalıdır. Ve bu durum bütün bir parti kollektifi tarafından açıkça görülmelidir. Bu olmadan yönetsel operasyonlar veya sadece yöneticilerin salt tüzük hükümlerine dayanarak "parti disiplinini" sağlamaya çalışması sonuç alıcı olamaz.

Ulusal Konferans Tezleri'nin partimiz üzerine olan bölümünde, toparlanma ve 5. Kongre ile girdiğimiz güçlenme dönemine ilişkin olarak çıkarılan derslerin parti yaşamı açısından taşıdığı önem nedir? Bizce bu, yaşamın önümüze çıkardığı canlı sorunlara, eskisinden farklı olarak, "yeni bir çalışma stili ile yaklaşmak" olarak özetlenebilir. Yeni çalışma stilinin belirleyici özellikleri olarak somut sorunlara eleştirel yaklaşmak, parti içinde politik görevlere bağlı olarak canlı, yaratıcı geliştirici ve kollektif bir tartışma, farklı görüşlere karşı hoşgörü, parti-içi demokrasiyi geliştirmek ve parti üyelerini daha geniş ölçüde parti politikasının oluşturulması sürecine katmak, olgunlaşan partililik anlayışımızla parti birliğini ve disiplinini yükseltmek, eksiklerimizi ve hatalarımızı açık yüreklilikle eleştirmek, bundan ders çıkarmak, eleştiriözeleştiri ve açıklık ilkesini parti yaşamının güçlü bir silahı yapmak sayılabilir. Kanımızca 5. Kongre tüm parti örgütlerinin önünde böylesine bir gelişme yolunu açmıştı.

Bu özünde toplumu değiştirmeye ve yenileştirmeye aday olan komünist lerin, herşeyden önce kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri demektir. Eski hataları yinelememek, eski tür alışkanlıklardan, davranış biçimlerinden kurtulmak için partinin kollektif iradesini harekete geçirmektir. Pratikte, günlük politik çalışmada, tüm parti yaşamında söz ile iş arasında daha yüksek bir uyum sağlamaktır. Açıkça görmeliyiz ki bu doğrultuda kendimizi geliştirme çabamız, yenileme hızımız yeterli değildir.

Komitemiz bu eksikliği gidermek için ortaya çıkan politik, örgütsel sorunlar üzerine yetersiz de olsa belli yönlendirmeler yapmaya çalıştı. Bu sorunlar üzerine parti örgütlerinin dikkatini çekmeye, düşünmeye ve tartışmaya teşvik edici bir tutum izledi. Hollanda çapında örgüt içi tartışma düzenleyerek örgütsel kanalları olabildiğince farklı düşünce, öneri ve eleştirilere açmaya çalıştı. Öte yandan kimi parti üyesinin de görüş ve eleştirilerini örgütsel kanallardan, parti kollektiflerinde dile getirmek yerine "arkadaş sohbetlerini" yeğlemesi varolan olanakları yeterince kullanamamamıza yol açıyor ve parti yaşamını olumsuz etkiliyor. Herşeyden önce örgütsel yaşamda ortaya açıklıkla konmayan bir görüş ve eleştiriden partinin yararlanması, eksikleri gidermek için önlem alması olanaklı değildir. Bu tür tutumların birbirimizi eğitmek, yanlışlarımızı düzeltmek açısından hiçbir yararı olmuyor. Dahası, bu sohbetlerin konuları politik görevlere bağlı olarak çıkan sorunlara çözüm yolları araştırmak, parti eylemini yükseltmenin ve parti birliğini güçlendirmenin araçlarını ortaya çıkarmak yerine, çoğunlukla kadroların günlük tutum ve davranışları üzerinde konuşmak biçiminde oluyor. Bunun söz konusu kadroyu eğitmeye hiçbir yararı olmadığı gibi, parti üyeleri arasındaki güveni, yoldaşlık bağlarını olumsuz etkiliyor ve karşılıklı subjektif önyargıları geliştiriyor. Kimi zaman da bu tür sohbetler yapıcı olmaktan uzak, güvensizliği besleyen bir havanın doğmasına yolaçıyor. Bizim her zamankinden daha çok parti içi eleştiri ve yaratıcı tartışmaya gereksinimimiz var. Bugüne kadar komünistlerin Hollanda'daki örgütünde hiçbir üyeye karşı farklı düşüncelerinden dolayı yaptırım uygulanmadı. Ama parti içinde kuşku ve güvensizlik tohumları eken, parti yaşamını olumsuz etkileyen böylesi tutumların sürgit devam etmesine izin veremeyiz. Önümüzdeki dönem bu konuda daha kararlı önlemler almak zorundayız.

Değindiğimiz sorunları çözmek amacıyla yürüttüğümüz çalışmaların sonuçlarını olumlu ve olumsuz yanlarıyla özetlemek yararlı olacaktır:

1- Örgütümüz B.Avrupa ve Hollanda' da çalışmalarımızın politik perspektiflerini aydınlatmak amacıyla parti içi bir tartışma açtı.

2- Politik görevlere bağlı olarak parti yapısı içinde gerekli düzenlemeleri yapma kararı aldık. Bu amaçla bir örgüt modeli geliştirmeye çalıştık.

3- Komünistlerin örgütünün dışa yönelik eylemliliğini yükseltmek ve gücümüzü daha iyi harekete geçirebilmek amacıyla merkezi kampanyalar biçiminde çalışmayı temel almaya çalıştık.

4- Parti içi denetimi güçlendirmek amacıyla başlattığımız düzenli rapor verme uygulamasını kararlı bir biçimde sürdüremedik.

5- Örgütsel düzenleme sonrasında parti içinde politik aydınlatma ve yönlendirme çalışmalarına daha çok dikkat vermeye çalıştık.

6- Geçtiğimiz dönemde bütünüyle nesnel ölçütlere dayanan objektif bir kadro politikası izlediğimizi söyleyemeyiz. Partimize gelen darbe sonrası ortaya çıkan karmaşık koşulları ve bunun yol açtığı psikolojik ortamı dikkate almak gerekiyordu.

7- Parti basınını günlük politik çalışmalarımızda kullanma düzeyimiz çok yetersizdir.

8- Geçtiğimiz dönemde partimizin birlik politikasını yaşama geçirme konusunda daha geniş güçlerle ilişki ve diyalog geliştirme yolunda belli başarılarımız oldu. Ancak Sol Birlik içindeki bağlaşıklarımızla ve diğer sol güçlerle ilişkilerimiz yetersizdir.

9- İçinde çalıştığımız yığın örgütlerinin eksikliklerini ve sorunlarını bilince çıkarmak ve çözüm yolları geliştirmek konusunda önemli kazanımlarımız oldu. Ancak bunları gerçek bir yığın örgütüne dönüştürme çabalarımız yeterli değildir.

Her alanda karşı karşıya bulunduğumuz sorunların çözümünde yakalanacak temel halka partiyi güçlendir mektir. Biz yukarıda değindiğimiz eksikliklerimizi gidermek yolunda atacağımız her adımın bizi daha güçlü bir TKP amacına yaklaştıracağına inanıyoruz.

Bunun için gerekli güce ve potansiyellere sahibiz. Bu gücü harekete geçirmeyi, önümüzdeki aydınlık yolda kararlı enerjik bir biçimde cesaretle yürümeyi başarmalıyız. Ulusal Konferans komünistlerin Hollanda'daki örgütü için bu yolda atılmış güçlü bir adım olacaktır.